

GLAS SLOVENIJE

THE VOICE OF SLOVENIA

informativni center avstralija - novice iz slovenije, o slovcnih v avstraliji in po svetu
 information centre australia - news from slovenia, about slovenians in australia and around the world
 ZA OBSTOJ SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE. ZA ŽIVLJENJE SLOVENSKE SKUPNOSTI V AVSTRALIJI. ZA VSE SLOVENCE!

Leto 8 / št. 164 Januar 2001 Cena: \$ 5.00

Sydney - Australia

<http://www.glasslovenije.com.au>

Srečno
 21. stoletje!
 Srečno
 tretje tisočletje!
 Srečno
 novo leto 2001!

100-letnica avstralske federacije

O Avstraliji

/GLAS SLOVENIJE, S.G./ - Avstralija je 1. januarja 2001 proslavila stoto obletnico formalne ustanovitve države, ki je leta 1901 vstopila v zvezo The Commonwealth of Nations. Vsi člani Commonwealtha so si/si delijo britansko preteklost in zvestobo britanski monarhiji, torej angleški kraljici. Še danes je predstavnik angleške monarhije generalni guverner (trenutno William Deane), ki ga od leta 1926 naprej predlaga avstralski parlament. V vsaki od šestih avstralskih zveznih držav (Victoria, New South Wales, Queensland, South Australia, Western Australia in Tasmania; v to zvezo pa spadata še Australian Capital Territory in Northern Territory ter nekaj otokov) še posebej predstavlja monarhijo po en guverner. Avstralija je prevzela sistem parlamentarne demokracije od britanskega kabineta 18. stoletja in tudi britansko zakonodajo. Zvezna vlada ima svoj sedež v Canberri. Avstralija ima trivrstni politični sistem:

- gornji dom ali senat
- spodnji dom - parlament (The House of Representatives)
- lokalne vlade.

Člani spodnjega doma/parlamenta so predstavniki volilnih okrajev, ki

jih voli ljudstvo. Prvi britanski naseljenci so v Avstralijo prispeli leta 1788. Leta 1901 je bilo na celini približno 3,3 milijone večinoma belih Anglosaksoncev in neprešteto število Aboriginov. Danes 368.000 Aboriginov predstavlja 2 odstotka od 19 milijonov prebivalcev Avstralije.

Praznovanja

/GLAS SLOVENIJE, S.G./STA/ -

Ob 100. obletnici Avstralije je premier John Howard državljane v novem letu zabil za toleranco, demokracijo in enotnost. Howard je menil, da bo leto 2001 leto, v katerem bodo imeli Avstralsci možnost ustaviti se in ceniti, kar je bilo postorjenega, prav tako pa bodo lahko z zaupanjem pogledali v prihodnost. V Avstraliji živi 140 pripadnikov različnih narodov in narodnosti.

Dan 1. januarja 2001 se je začel s pohodom Aboriginov iz plemena Arrernte, ki so v osrednji Avstraliji opravili praznovanje zore, v Sydneyu pa je več sto tisoč ljudi občudovalo parado z okoli 6500 udeleženci. Generalni guverner William Deane, premier Howard in voditelji šestih avstralskih zveznih držav so se udeležili slovesnosti, na kateri so se spomnili formalne ustanovitve Avstralije.

Avstralska Slovenija na nov način v svetu Odlomki Slovenske TV 31 - Sydney zdaj tudi na internetu

SYDNEY, 1. JANUAR 2001 */GLAS SLOVENIJE/* - Od 1. januarja 2001 si je moč na Stičišču avstralskih Slovencev ogledati (in poslušati) odlomke nekaterih oddaj Slovenske TV 31 - Sydney. Odprite stran

www.glasslovenije.com.au

Potrebujete samo zvočnike, za vse drugo je poskrbljeno. Televizijske oddaje 31 Sydney in internetovo predstavitev pripravlja Florjan Auser kot producent, urednik in snemalec. Stanka Gregorič skrbi predvsem za intervjuje in nekatere tekste, oddaje pa napoveduje in povezuje Miriam Stariha (pretežno v angleščini zato, da se tudi neslovenski gledalci seznanijo s programom). Florjanov cilj je zbrati okoli televizije čim več Slovencev druge in tretje generacije. Zadnji podatki pa nam kažejo, da veliko teh tudi spremlja slovenske oddaje na TV 31. Internetna stran s televizijskimi oddajami je seveda še v razvoju in nadgradnji. Florjan Auser se je odločil za ta korak zato, ker je redna slovenska oddaja na TV 31 vidna le na področju Sydneya. Slovenska ekipa bi rada omogočila gledanost čim večjemu številu internetovih deskarjev ne le po Avstraliji - naj tudi slovenski svet in Slovenija sama vidita kaj se dogaja med Slovenci na tem kontinentu. S tem pa bodo zmanjšane tudi razdalje med slovenskim narodom. Slovenian TV 31 - Sydney deluje na osnovi prostovoljnih prispevkov in sponzorjev. Celotna ekipa deluje prostovoljno in zbira sredstva za redno predvajanje oddaj, razen tega pa je potrebno za televizijsko uvrstitev na TV 31 za vsako oddajo položiti posebno plačilo da o internetnih stroških ne izgublamo besed. Ekipi TV 31 lahko pomagate tudi vi z vašimi prispevki. Pošljete jih lahko potem kreditne kartice (tudi po telefonu ali direktno po internetu), poštnege "money order"-ja ali potem bančnega čeka. Community TV 31 zdaj lahko gleda že okoli 2 milijona Sydneyčanov, saj Optusovemu oddajniku v North Sydneyu povečujejo oddajno moč. **TV 31: slovenski program je na sporedu vsak ponedeljek od 18.00-18.30 ure**; tu so še programi različnih etničnih skupin - govori se 25 jezikov, izobraževalne oddaje, svetovna poročila kot n.pr. **Deutsche Welle** vsak večer ob 19.30 uri ter seveda raznovrstne glasbene oddaje. Slovenci smo se tako znašli med velikimi skupinami kot so grška, francoska, nemška, kitajska, arabska, vijetnamska, korejska, armenska, srbska, hrvaška, makedonska, španska, poljska in druge.

Statistika avstralskega prebivalstva

Leta	1901	2001
Sydney	481,830	4,041,381
Melbourne	484,103	3,417,218
Brisbane	119,428	1,601,417
Adelaide	39,240	1,092,857
Perth	27,553	1,364,188
Hobart	34,604	194,166
Darwin	4,509	88,124
Canberra	—	309,850

AKTUALNO AKTUALNO AKTUALNO

Slovenska jadrnica dosegla Antarktično celino

str. 9

Dušan Mravlje v teku Transaustralia 4 800 km?

str. 9

Spidvejski prvak Slovenije uspešen v avstralskih dirkah

str. 9

Avstralija je v noči s soboto na nedeljo, 6. in 7. januarja 2001 umaknila s samopostrežnih in delikatesnih polic goveje konzerve, juhe in druge prehrabene artikle iz evropskih držav - tudi iz Slovenije str.20

Iz dnevnika urednice

Stanke Gregorič

Novo tisočletje, nov začetek ...

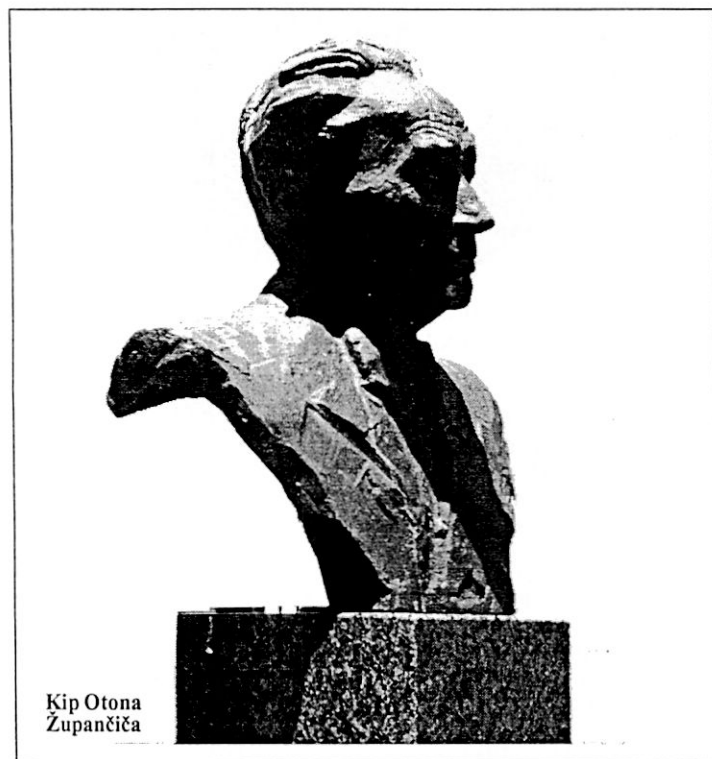
1. januar 2001

Ni se še prav polegel spor, ali je leto 2000 prvo v tretjem tisočletju ali pa zadnje v drugem tisočletju, že je napočilo koledarsko leto 2001. Vzemimo ga kot vstop v novo leto, v nov začetek ...

3. januar 2001

Nekaj dni pred koncem leta 2000 mi je prijateljica Jasna postavila na mizo dve knjižici v angleščini, avtorice Susan Hayward (pa ne filmske igralke), pozneje sem ju dobila v dar za novo leto. Najdemo ju v knjigarnah pod naslovom *Begin it now, A sequel to a Guide for the Advanced Soul in Bag of Jewels, Guide for the advanced soul*. In kakšno terapijo nam nudita knjižici? Enostavno, v mislih se ustavimo pri kakšnem svojem problemu in odpremo knjigo na kateri koli strani - tam nas bo čakal nasvet za vse težave, ki jih imamo. Tu so namreč zapisane misli znanih ljudi, velikih mož in žena, vizionarjev, duhovnih učiteljev, vodij, pesnikov, znanstvenikov, filozofov in drugih - tu so njihove misli in nasveti, ki se jih lahko oklenimo kot palice, ki nam pomagata, da shodimo. Susan Hayward v uvodu pravi, da imamo že ob rojstvu moč za oblikovanje svojega življenja. Zato takrat, ko so naše želje izkristalizirane, ko jasno vidimo, kaj si želimo, se moramo osredotočiti na sam cilj. Ne popuščajmo! Ne vrzimo puške v koruzo! Kadar se nam zdi vse brezupno, kadar mislimo, da je naš projekt propadel, da se bomo predali in ga opustili..., ne odnehajmo! Stremimo k cilju! In to vsak dan, ob kateri koli uri ... Ko nam je težko in ko pred seboj ne vidimo poti, se ustavimo pri svojem največjem problemu in torej odpremo knjigo ... besede zapisane v njej bodo kot obliž za naše rane.

... besede zapisane v njej bodo kot obliž za naše rane.

Kip Otona Zupančiča

Koliko doprskih kipov velikih slovenskih mož imamo v Avstraliji?

V Slovenskem društvu Sydney stoji doprsni kip dr. Franceta Prešerna. Več o tem na strani 14.

Na strani 16 te številke ponovno pišemo o doprsem kipu Ivana Cankarja v St. Johns Community Club - Klubu Triglav v Sydneyu.

Marca, leta 1979 so v Melbournu, po ideji in v organizaciji takratne referentke za kulturo Ivanke Skof v (današnjem) Slovenskem športnem društvu Jadran odkrili Kalinov spomenik Otona Zupančiča. Odkril ga je avstralski pesnik Martin Phillip. Ivanke Skof se zahvaljujemo za poslano fotografijo. Vaša Stanka

V žarišču

SLOVENSKI MEDIJI - STA, Slowwwenia. com., Večer, Dnevnik končno le o projektu Slovenija Sydney 2000, Slovenski turistični organizaciji (STO) in še čemu...

Proračunska inšpekcija ugotovila nepravilno poslovanje Slovenske turistične organizacije, nekoč (SNTO) danes (STO) - tudi pri projektu Slovenija Sydney 2000

Barbara Gunčar, generalna direktorica zavrača očitke o odgovornosti za prekoračitev porabe denarja

LJUBLJANA, 08. JANUARJA /STA, SLOWWWENIA/ - Največji projekt Slovenske turistične organizacije (STO) lani je bil prav gotovo projekt *Slovenija in Sydney 2000*. Gunčarjeva je zavrnila očitke o soodgovornosti za kršitve, ki jih je ugotovila proračunska inšpekcija ministrstva za finance v zvezi s porabo denarja med 1. januarjem 1999 in 30. junijem lani v Centru za promocijo turizma Slovenije (CPTS) in Slovenski nacionalni turistični organizaciji (SNTO), kot se je prej imenovala STO. Proračunska inšpekcija je ugotovila večkratne kršitve zakona o javnih naročilih ter nekatere nepravilnosti pri projektu Sydney. Barbara Gunčar je zatrdila, da je bila večina projektov za Sydney pripravljenih in podpisanih, preden je ona prevzela vodenje SNTO 15. avgusta lani. S podpisom je odobrila le stroške za sodelovanje Andraža Vehovarja na Olimpijskih igrah, ki so znašali 700.000 tolarjev, stroške sodelovanja pri pripravi dneva olimpizma v Sydneyju v višini okoli milijon tolarjev ter stroške analize projekta Sydney prav tako v višini milijon tolarjev. K temu pa je bilo nujno še dodati stroške prevoza v Sydney, kar je skupaj znašalo okoli štiri milijone tolarjev (Op.u.: to pomeni da je pripotovalo v Sydney približno 20 ljudi - Slovenka hiša? Slovenska gostilna?)

Proračunska inšpekcija je tudi ugotovila kršitev zakona o javnih naročilih pri sklepanju dveh pogodb s Tiskarno Koper 29. februarja lani. Brez javnega razpisa sta bili na isti dan z istim naročnikom podpisani dve pogodbi za tiskanje dveh različnih prospektov. Skupna pogodbena vrednost je za dobrih 4,4 milijona tolarjev presejala pet milijonov tolarjev, kolikor je v zakonu o javnih naročilih za posamezno proračunsko leto določeno, da se lahko naročilo odda z neposredno pogodbo brez javnega razpisa. Poleg tega Tiskarna Koper ni bila edini ponudnik za tisk, saj je SNTO sodelovala z več tiskarji. Inšpektor Službe za nadzor proračuna Miran Gražar, ki je inšpekcijo opravil oktobra in novembra lani, je ugotovil tudi, da v času od ustanovitve CPTS pa do preoblikovanja v SNTO ni deloval nadzorni odbor, čeprav je po ustanovitvenem aktu in statutu SNTO bil zadolžen oz. je še zadolžen za nadzor nad pridobivanjem, razporejanjem in porabo sredstev, določenih za izvajanje programa dela zavoda...

Za projekt Sydney je SNTO (danes STO) načrtovala 40 milijonov tolarjev, proračunska inšpekcija pa je ugotovila, da je bil znesek za 17 milijonov tolarjev presežen že konec junija 2000, 3. novembra lani pa so stroški znašali že 62 milijonov tolarjev. Med temi so tudi stroški, odobreni s strani Barbare Gunčar v višini štirih milijonov tolarjev. V zvezi s tem je inšpekcija ugotovila tudi kršitve pri sklepanju pogodbe med SNTO in Olimpijskim komitejem Slovenije (OKS) o promoviranju slovenske turistične ponudbe, ki je bila sklenjena v začetku julija lani za vrednost sedem milijonov tolarjev. Javnega razpisa ni bilo, podatki o javnem razpisu niso bili objavljeni v uradnem listu, s tem pa je bil kršen zakon o javnih naročilih. Poleg tega pa bi moral po statutu SNTO o sklepanju poslov nad pet milijoni tolarjev odločati upravni odbor, do česar tudi ni prišlo. Proračunska inšpekcija je med drugim ugotovila nepravilnosti tudi pri pogodbi o poslovnem sodelovanju pri izdajanju biltena *Turizem*. Proračunska inšpekcija bo zaradi ugotovljenih nezakonitosti zoper odgovorno osebo podala predlog sodniku za prekrške, STO pa so inšpektorji naložili nekaj ukrepov in jih hkrati opozorili, naj v prihodnje dosledno spoštuje predpise, ki se nanašajo na javna naročila. V času, na katerega se nanaša poročilo inšpektorjev, je omenjeno organizacijo vodil Franci Križan.

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam poslali božične in novoletne čestitke pa tudi tistim, ki so nas bodrili v osebnih stikih, po e-mailu, telefonu in po pismih. Na 3. strani in tudi na drugih straneh objavljamo nekaj pisem in voščilnic. Zopet je nekaj novih naročnikov, ki jim moramo izreči dobrodošlico! Uredništvo

Pišejo nam

Hvala za trud katerega žrtvujete za nas Slovence v Avstraliji in domovini Sloveniji. Želim vam v letu 2001 veliko uspeha.

Valentina.M. Sydney

V letu, ki je pred nami veliko zdravja in korajže za naprej. Pristrčna hvala za vaš trud. Iskreno od Slavke in Renata I.

Have a successful New Year!

Ema P. Melbourne

As a valued Telstra customer we wish you and your family a happy holiday season. All very best for 2001 from everyone at Telstra

Nova naročnica Marija F. iz Melbourne "Best wishes for the New Year".

Uspehov polno leto 2001 vam želi Ultra Pacific, Sydney

Srečno novo leto 2001 ansambel Orlek iz Slovenije

Wishing you a bright and cheery season! Warm regards Helena.M. NSW

Kar se da uspešno, srečno ter zdravo in mirno novo leto vam želi dr. Marjan F. Sydney

Hvala za časopis in oglaševanje družina Ž. Bled, Slovenija

Srečno in zdravo novo leto vam iz vsega srca želi družina K.S. Melbourne

Srečno novo leto!
Lojze in Grace, Perth

Uspeha polno novo leto vam iz srca želita vaša zvesta bralca M.F.Skok, Maribor, Slovenija

Best wishes for the New Year Regards I.Šimenko, president Slovenian klub Adelaide

Ob novem letu 2001 naj vas spremljajo sreča, zdravje in uspeh Milena in Harold, QLD

Upamo, da nas boste še kdaj obiskali. Srečno novo leto družina Vogrinič, QLD

Australian Consulate
Slovenia

Merry Christmas
good relationship
prosperous and peaceful
New Year

Viktor Baraga
Honorary Consul

Successful 2001! Thank you for the Voice of Slovenia
Elena.V. NSW

Srečno novo leto 2001 Breda Čebulj Sajko Znanstveno raziskovalni center SAZU, SLO

Srečno novo leto vam iskreno želi Max N. Perth

Pristrčna hvala za vse kar ste za nas storili v letu 2000. Srečno novo leto 2001 želi ansambel Domači fantje (Lenti, Peter, Frank, Eddy)

Uspešno novo leto 2001 Tončka in Marko, Sydney

Srečno, zdravo in veselo 2001 želi zvesti bralec iz Tasmanije.

Zdravo in srečno Novo leto 2001 Marijan L. QLD.

Veselo, zdravo in uspešno novo leto vam želi Jasna R.I.

Prilagam ček za enoletno naročnino. Glas Slovenije je odličen časopis poln informativnih in zanimivih novic o Slovencih v Avstraliji, Sloveniji in v svetu. Čestitam vam k vašim uspehom sedaj in v bodočnosti. Stane Z. Launceston, Tasmania

Dragi slovenski rojaki, želim vam blagoslovljene božične praznike ter veliko zdravja in veselja v letu 2001.

Nužej Tolmajer
tajnik Krščanske kulturne zveze Celovec - Avstrija

Uredništvu Glasa Slovenije Naj vas služi zdravje ne le skozi 2001. leto temveč še na mnoga leta! To boste uspeli le, če boste obvarovali sebe pred hudobijo in nevoščljivostjo tistih, ki ne prenesejo da je nekdo boljši od njih, ki jih peče, ko se nekdo nekdo dotakne njihove strasti po slavi in bogastvu. Zato pazite nase in odvrzite vse nadloge ljudi, ki imajo negativne tendence. Srečno, srečno 2001!
Naslov v uredništvu

Spoštovana urednica za Glas Slovenije, pošiljava vam naročnino z enim mesecem zamude. Nisem pozabil na datum pačpa veliko dela in utrujenost sta k temu pripomogla. Glas Slovenije pa tudi ne prihaja točno. Oprostite. Pozdrav Jože T. Sydney

Op.u.: Spoštovani g. Topolovec, hvala za poslano naročnino in vaše odkrite besede: res, Glas Slovenije v letu 2000 ni prihajal točno, upam, da v letu 2001 ne bo toliko drugih obveznosti in da bomo vsaj tako dobrega zdravja, da bomo zmogli izvrševati to odgovorno in tudi naporno delo.

Spoštovana gospa Stanka, urednica G.S., še enkrat se vam zahvaljujem za vaše prijazno sodelovanje in vam želim lepe praznike in srečno novo leto. Upam, da boste še kdaj kaj napisali za nas.

Dragica Korade, Večer, Maribor

Srečno novo leto! Izšla je prva CD plošča ansambla "Zamejski kvintet" "Hej-hej-hej". Če vas zanima si lahko ogledate našo web stran: www.zamejskikvintet.com
igperic@tin.it

Glas Slovenije

TISKOVNI SKLAD
M.Berkopec \$ 25.00;
S.Zupan \$ 45.00;
R.Ivančič \$ 10.00;
M. Podgornik \$ 5.00;
dr.M.Coby \$ 45.00;
I.Skof \$ 5.00;
M. Cestnik \$ 5.00
HVALA!

HVALA TUDI ZA VSE
PLAČANE NAROČNINE

Ste že tudi vi poravnali svojo naročnino na Glas Slovenije?
Če niste, storite to čimprej!

Veleposlaništvo Republike Slovenije Canberra

Odpravnica poslov
Helena Drnovšek Zorko

Drugi sekretar
Marko Polajžer
Advance Bank Centre -
Level 6

60 Marcus Clarke Street
Canberra City

telefon: (02) 6243 4830

fax: (02) 6243 4827

Pisma in drugo pošto

poslati na naslov:

Embassy of

Republic of Slovenia

P.O.Box 284

Civic Square

Canberra ACT 2608

Domača stran na internetu:

<http://slovenia.webone.com.au>

E-mail: embassyofslovenia@webone.com.au

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00 - 17.00

uradne ure so od 10.00 - 14.00

Konzulat Avstralije

Častni konzul

Viktor Baraga

Trg Republike 3/XII,

Ljubljana 1000 Slovenija

Telefon iz Avstralije:

0011-1-425 4252

Fax iz Avstralije:

0011-1-426 4721

Republika Slovenija
Ministrstvo za zunanje zadeve

Urad Republike Slovenije

za Slovence v zamejstvu

in po svetu

Gregorčičeva 25

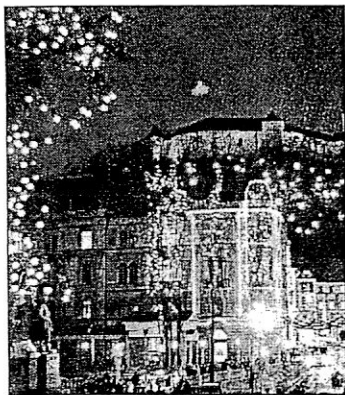
1000 Ljubljana Slovenija

Tel: +386 1 478 22 91

Fax: +386 1 478 22 96

E-mail: urad.slovinci@gov.si

Slovenian Media House SLOVENIAN MEDIA HOUSE - GLAS SLOVENIJE: časopis Glas Slovenije - Slovenska TV 31 Sydney - Web; Manager: Florjan Auser; Glas Slovenije izdaja Slovenian Media House; glavna in odgovorna urednica: Stanka Gregorič. Glas Slovenije ustanovljen leta 1993. Je nedobičkonosen časopis; mnenja izražena v njem ne predstavljajo vedno mnenja uredništva - avtorji sami odgovarjajo za svoje prispevke (največ do 300 besed ali četr strani); vse pravice pridržane; ponatis ali uporaba celote ali posameznih delov dovoljen kadar je naveden vir (Glas Slovenije); Glas Slovenije nudi informacije o Slovencih v Avstraliji, Sloveniji in po svetu; izhaja enkrat mesečno; letna naročnina \$50.00 + \$ 5.00 GST; polletna - \$ 30.00 + 5.00 GST; letalska letna naročnina v prekmorske države \$ 100.00. Angliško prilogo delno podpira Ministrstvo za kulturo RS. Sponzorji: od \$ 500.00 navzgor - Cenik oglasov v upravi - Mali oglasi do 20 besed \$ 10.00; vsaka naslednja beseda 50 centov; fotografija dodatnih \$ 10.00 SLOVENIAN MEDIA HOUSE - GLAS SLOVENIJE: P.O.Box 167 Winston Hills NSW 2153 Australia- telefon: (02) 96749599 - Fax: (02) 96749588 E-mail: ovenia@zeta.org.au - STIČIŠČE AVSTRALSKIH SLOVENCEV na internetu: <http://www.glasslovenije.com.au>

Božično-novoletno razsvetljena Ljubljana

Dan samostojnosti - desetletnica razglasitve rezultatov plebiscita

LJUBLJANA, 26. DECEMBRA (STA) - Dan samostojnosti obeležuje uradno razglasitev rezultatov plebiscita o osamosvojitvi Slovenije 26. decembra 1990. Glasovanje je potekalo tri dni prej, udeležilo se ga je 93,2 odstotka vseh volilnih upravičencev, 88,2 odstotka pa jih je pritrđilno odgovorilo na plebiscitno vprašanje: "Ali naj Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država?" Po plebiscitu je slovensko vodstvo v zakonsko določenem roku šestih mesecev pripravilo srečanja z vodstvi drugih republik, na katerih je predlagalo prihodnjo ureditev medsebojnih odnosov, hkrati pa je poleg priprav na prevzem vseh državnih nalog potekala obsežna kampanja prepričevanja tujine. V skladu s plebiscitno odločitvijo je nato slovenska skupščina 25. junija 1991 sprejela Ustavni zakon za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti RS.

Listina je Slovenijo razglašala za samostojno in neodvisno državo. Skupščina je hkrati z ustavnim zakonom za izvedbo temeljne ustavne listine sprejela *Deklaracijo o neodvisnosti* in več zakonov (o državljanstvu, tujcih, potnih listinah, zunanjih zadevah, deviznem poslovanju, Banki Slovenije in carinski službi), 24. junija pa sta bila določena nov grb in nova zastava. Zvezni izvršni svet je na poteze slovenskega parlamenta odgovoril s sklepom, da morata JLA in zvezna milica zagotoviti spoštovanje zveznih predpisov o prehodu čez državno mejo na ozemlju RS. Takšen sklep je bil formalna podlaga za vojaški napad na neodvisno Slovenijo, ki se je začel v noči s 26. na 27. junij, le nekaj ur po množičnem ljudskem zborovanju v počastitev neodvisnosti na ljubljanskem Trgu republike, ko je predsednik predstava RS Milan Kučan razglasil samostojnost Slovenije.

Proslavili desetletnico...

LJUBLJANA (RAZNI VIRI) - Poslanci in najpomembnejši slovenski politiki so konec decembra 2000 prvič sedli v povsem prenovljeno dvorano državnega zbora - zbrali so se na slavnostni seji ob 10. obletnici plebiscita. Po slovesnosti so se odpravili v Cankarjev dom na osrednjo slovesnost. Ljubljana je desetletnico plebiscita, ki je položil temelj samostojnosti proslavila tudi z velikim ognjemetom z gradu. Tudi pred cerkvico Sv. Jakoba nad Medvodami je v organizaciji organizacijskega odbora Sv. Jakob 2000 potekala počastitev Dneva samostojnosti. Letošnje že enajsto srečanje se je začelo z mašo za domovino - somaševanje je vodil škof Alojz Uran, zvečer je bil kulturni program, na katerem je bil slavnostni govornik nekdanji minister za kulturo Janez Dular.

Hvala bogu, prazniki so minili...

LJUBLJANA /LJUBLJANSKE NOVICE/- Tako prazniki so minili in čeprav slovenski policaji trdijo, da je bilo po njihovi oceni pirotehničnih deviacij manj kot pretekla leta, so novoletne čestitke zvenele nekako takole: "Sre...BUM, TRASK...cno PUF, PUF, PUF no...KRŠ, FIJU...vo POM, TRAF le...TRES, BEMF...to!" Da bi ob tem naložili še kakšno o zdravju, uspehu, ljubezni...je minilo tako voščilcu, kot tistemu, ki je čestitko poslušal. Policaji so evidencialni dvajset pirotehničnih poškodovancev, dohtarji trdijo, da jih je nepri-memo več. Vse več je tudi Slo-vencev, ki se zavzemajo za prepoved prodaje pirotehničnih sredstev.

Novoletni koncerti

LJUBLJANA, 31. DECEMBRA /STA/- Tradicionalna novoletna koncerta na novega leta dan sta bila v Cankarjevem domu in v Festivalni dvorani na Bledu. V Ljubljani so igrali člani Orkestra Slovenske filharmonije pod dirigentskim vodstvom Uroša Lajovica, na blejskem gala koncertu pa Novosadska filharmonija z latvijskim dirigentom Ilmarjem Lapinšem.

DELO
Povsod voliti
fax

Pokojninska reforma

LJUBLJANA, 31. DECEMBRA /STA/- Pokojninska reforma je zaostri-la pogoje upokojevanja in slovenski delavci bodo zaradi reforme pokojninskega zavarovanja deležni precej nižjih pokojnin. Tako bo za dostojno življenje ter ohranitev standarda v delovno neaktivni dobi dodatno pokojninsko zavarovanje nujno, česar se jasno zavedajo zavarovalnice in drugim ponudniki dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki so slovenskim podjetjem in delavcem ponudila pestro ponudbo varčevanja za starost. Večina zavarovalnic, pokojninskih skladov in družb, katerih pokojninski načrti so že odobreni in vpisani, pa so za začetek vplačevanja premij določile 1. januar 2001.

Ob prazniku slovenske samostojnosti in vstopu v novo 2001 so dejali:

Milan Kučan, predsednik RS:
Bodimo strpni, spoštljivi med seboj in do narave, razumevajočo za želje vseh rodov. Ponudimo roko človeku v stiski, bodimo Slovenci dobrih ljudi...

Janez Dmoušek, predsednik vlade:
Odločili smo se za državo, ki bo strpna in prijazna do posa-meznika, ki nikomur ne bo vsi-ljevala vnaprejšnjih življenjskih vzorcev, prepričan in ideologij ter nikogar ne bo utesnjevala v nje-govih željah, načrtih in življenjskih priložnostih.

Franc Rode, slovenski metropolit in ljubljanski nadškof:
Veselite me množično obiskani svetoletni shodi, polnočnice in praznične maše. To so znamenja, ki kažejo, da je vera v slovenskem narodu močno navzoča.

/Po izbiri Dela/

Nevarnost ponovno proti Logu pod Mangartom

BOVEC /24 UR/- V Logu pod Mangartom so se 8.januarja zaradi obilnega deževja ponovno zbal, da bi se sprožil plaz. Dežurne ekipe so poglabljale strugo Predelice, ki je ponoči nevarno narasla. Za "24 ur" je poveljnik Civilne zaščite Bovec Danijel Krivec povedal: »trije bagri so vso noč odvažali oziroma odstranjevali gramoz izpod mostu. Dežuralo je osem gasilcev. Aktivnosti bodo še vedno usmerjene v to, da montažni most ostane, skušali pa bomo ugotoviti tudi, kaj se dogaja s plaziščem.« Voda je sicer upadala, toda prebivalcem je ponovno grozila nevarnost

Nevarno plazišče

AJDIVŠČINA /STA/- Razmere na plazišču *Slano Blato* v Ajdovščini so se po zadnjih ugotovitvah strokovnjakov zaradi obilnejšega deževja v decembru dodatno poslabšale, vendar pa, kot so sporočili iz republiške uprave za zaščito in reševanje, ni neposredne nevarnosti nastanka blatnega toka s katastrofalnimi posledicami, ki bi neposredno ogrozile Lokavec in njegove prebivalce.

Škof Alojz Uran je odslej odgovoren za Slovence po svetu

Foto: F.A.

Nova državna sekretarka za Slovence v zamejstvu in po svetu pričela z delom

LJUBLJANA /MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE/- Državna sekretarka Magdalena Tovornik se je pred dnevi sestala s predstavniki vseh krovnih organizacij slovenskih manjšin v sosednjih državah. Srečanja so se udeležili dr. Marjan Sturm, predsednik Zveze slovenskih organizacij (Avstrija), Franc Verdenik, tajnik Narodnega sveta koroških Slovencev (Avstrija), Sergij Pahor, predsednik Sveta slovenskih organizacij (Italija), Rudi Pavšič, predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze (Italija), in Jože Hirnök, predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem. Namen sestanka je bila izmenjava stališč in mnenj glede razpisa Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu za financiranje slovenske skupnosti v tujini v letu 2001, ki bo objavljen v kratkem. Državna sekretarka je sogovornikom pojasnila, da je razpis pripravljen za vse Slovence, ki živijo izven meja Slovenije (tako za Slovence v zamejstvu, kot tudi po svetu).

Plaz se pomika

CELJE /STA/- Macestnikov plaz nad Solčavo, ki se je začel premikati že novembra lani, se je v zadnjih 48 urah znova premaknil za 160 centimetrov. Premikanje je bilo opaženo pri kontrolni točki ob pontonskem mostu, so sporočili iz regijskega centra za obveščanje v Celju. Vsi ukrepi civilne zaščite, ki so bili uvedeni novembra lani, so še v veljavi.

Gorenje in srbsko tržišče

BEOGRAD /STA/- Gorenje bo kmalu dobilo pomembno mesto na jugoslovenskem tržišču, kajti beograjsko podjetje Eltim namerava uvoziti približno 50.000 raznih izdelkov te velenjske družbe. Eltim namerava odpreti specializirane blagovnice za izdelke Gorenja v Beogradu, Novem Sadu in Nišu.

Izšel že 49. letnik Evan-geličanskega koledarja

MURSKA SOBOTA /VEČER/ - Poleg koledarskega dela z mesečnimi premišljevanji duhovnikov in duhovnic ter kronologije pomembnejših dogodkov v 13 cerkvenih občinah ali gmajnah (Apače, Bodonci, Domanjševci, Gornji Petrovci, Gornji Slaveci, Hodoš, Križevci v Prekmurju, Lendava, Ljubljana, Murska Sobota, Maribor, Moravske Toplice in Puonci) in njihovih podružnicah vsebuje tudi več strokovnih razprav in literarnih prispevkov. Omenimo le zapisa o verskih skupnostih v Prekmurju danes in protestantizmu na lendavskem območju, portreta evangeličanskega duhovnika, pisatelja in pesnika Janeza Kardoša (1801-1875) iz Noršincev pri Murski Soboti in njegovega kolega Rudolfa Czipota (1825-1901) s Hodoša, razmišljanje o duševnosti, alkoholu in zasvojenosti in poročilo o delu z mladimi.

Odprava policistov

LJUBLJANA /STA/ - Vzpon ter prvi slovenski smučarski spust z vrha 8201 metrov visokega Co Ojuja v Tibetu je cilj prve himalajske odprave slovenskih policistov, ki bo predvidoma potekala prihodnjega jesen. Organizacijo in samo izvedbo je prevzela Planinska zveza Slovenije, uradna članica mednarodnega alpinističnega združenja (UIAA), alpinisti sami pa so po njenih strokovnih kriterijih izbrani izključno iz vrst policijskih policistov. To bo prva slovenska policijska odprava, podobna odpravam policistov in vojakov razvitih držav Evrope, Amerike, Avstralije in Azije.

Delovi osebnosti leta

LJUBLJANA /DELOFAX/ - Časnik *Delo* je slovesno razglasil Delovo osebnost leta Toma Križnarja; laskavi naslov si je prislužil zaradi svojega prizadevanja za ohranitev sudanskega plemena Nube, ki mu po njegovem prepričanju grozi genocid. Odgovorni urednik časnika Mitja Meršol je ob tej priložnosti na podlagi mesečnih političnih barometrov v minulem letu razglasil tudi najbolj priljubljenega slovenskega politika - predsednika države Milana Kučana - in mu izročil priznanje.

Izvidi testa BSE

že v 24 urah

/DELO/ - V Sloveniji je s 1. januarjem pri zakolu uvedeno obvezno testiranje goveda v starosti nad 30 mesecev na morebitno prisotnost bolezni BSE. Z novo opremo bo mogoče izvedeti rezultate v 24 urah. Ugotavljanje obolevnosti za BSE je bilo sicer možno že doslej po štirih dneh.

Blejska plesna skupina drugo mesto

BLED/DUNAUVAROS /DELOFAX/ - V madžarskem mestu Dunauvaros je bilo svetovno prvenstvo v show plesih za člane, na katerem je sodelovalo 17 držav. V kategoriji show dance za male skupine se je pomerilo kar 22 ekip iz sveta. Plesalke Blejskega plesnega studia so na svetovnem prvenstvu tekmovale s plesno točko jazz baleta v koreografiji Fione Johnson in zasedle odlično drugo mesto.

Konec marca redni liniji z Brnika v Beograd in Podgorico

BRNIK / STA, VEČER/ - Slovenski letalski prevoznik Adria Airways načrtuje nove linije; konec marca naj bi letala letela na redni liniji v Beograd, predvidoma trikrat tedensko, dvakrat tedensko pa v Podgorico. V Srbijo in Črno goro spet prihajajo slovenska podjetja, kaže, da bo slovenski trg zanimiv za poslovneže in turiste iz obeh južnih republik. Adria Airways pričakuje na obeh linijah najmanj 16.000 potnikov letno. Sicer pa je z letali slovenskega letalskega prevoznika lani potovalo že 866.482 potnikov, kar je za 11 odstotkov več kot leto poprej. Adria Airways je lani na rednih progah opravila 12.082 poletov in prepeljala 627.994 potnikov, na 3138 čarterskih poletih pa 238.488 potnikov. V mariborski poslovalnici so povedali, da je bilo največ zanimanja za polete v ZDA, Avstralijo in London, kamor so zlasti poleti odhajali dijaki in študentje v tečajje angleškega jezika. V preteklem letu je Adria k svoji floti dodala še četrto letalo tipa *Canadair Regional Jet*. Adria flota sedmih letal, tri letala *Airbus A320* in štiri letala *Canadair Regional Jet* je tako ena najmlajših flot v Evropi, ekonomična in okolju prijazna, s katero slovenski prevoznik ponuja 140 rednih tedenskih povezav v evropske prestolnice.

Odprta letalska proga Beograd - Banja Luka - Ljubljana

BEGRAD (STA) - Družba Must air iz Banjaluke je 27. decembra, odprla redno letalsko progo *Beograd-Banja Luka-Ljubljana*. Letala te družbe bodo letela na tej progii štirikrat tedensko - v ponedeljek, sredo, petek in nedeljo, povratna karta pa bo stala približno 51.000 tolarjev.

ISKRICA

Matjaž Hanžek, sociolog: "Pri nas je nekdo bogat, ker je pripadnik neke politične stranke, po drugi strani pa ljudje cele dneve delajo za drobiž."

Večer -Vandal je posekal drevo v Mestnem parku

MARIBOR /VEČER/ - Že lani je vandal pred novim letom posekal vrh srebrne smreke v Mestnem parku v Mariboru. Drevo, ki je bilo posajeno ob stoletnici olimpijona Leona Štuklja, je prav sramotno oskrunil, letos pa se je zgodba ponovila. orskem parku in krade iz njega. Blizu otroškega igrišča je namreč tudi letos nekdo posekal smreko. Spet eno tistih izmed stotih Štukljevih dreves. Za njo je ostal le štrcelj, okoli njega pa nekaj vej, ki so bile lopovu odveč.

Vandali stolkli lučke

/STA, DELO, VEČER/ - Slovenija je proslavila novoletno noč kot nikoli doslej. Vsi lokali so bili polni, ponekod pa so pričakali novo tisočletje kar na prostem. V Ljubljani so bili ob Božiča do Silvestrova najbolj "dejavni" vandali. Ljubljana je bila letos najlepše okrašena in da bo prihodnje leto še lepša, se ve že naprej. Kljub temu je bil Jože Šolar, direktor Javne razsvetljave, jezen, kot že dolgo ne. "Škoda," je dejal, "da so bili med najbolj 'pridnimi' vandali, ki so letos do Božiča razbili več svetilk kot prej v dveh letih skupaj. Večkrat so jih povsem stolkli v Tivoliju, dvakrat so razbili vse lučke, ki so krasile drevesa na Hribarjevem nabrežju, pa tudi lučk na smreki na Prešernovem trgu niso pustili na miru."

Portoroški Grand hotel Palace nekaj časa zaprt

PORTOROŽ/PRIMORSKE NOVICE/ - Portoroški Grand hotel s štirimi zvezdicami so pred kratkim zaprli, ker naj bi se bil v njem gost iz Velike Britanije že avgusta okužil z bakterijo *legionella pneumophilla*, ki povzroča tako imenovano legionarsko pljučnico in pontiaško vročico. V toplovodni napeljavi hotela je bila ugotovljena prisotnost bakterije *legionella pneumophilla* nad dopustno količino. Do okužbe pride z vdihavanjem aerosola iz okužene napeljave, zlasti pri tuširanju. Analitski postopek je zahteven in precej dolgotrajen, rezultati pa so v treh vzorcih odkrili bakterijo nad dopustno količino. Na podlagi rezultatov je zdravstvena inšpekcija že 14. decembra izdala odločbo o začasnem prenehanju obratovanja hotela, goste pa so preselili v druge hotele. Uprava je takoj izvedla sanacijo toplovodne napeljave. Pri tem so uporabili kombiniran postopek klornega in toplotnega šoka. Z 72-urnim pregrevanjem napeljave, s pretokom vode s temperaturo nad 60 stopinj, jim je uspelo odpraviti okužbo. Tako je Palace hotel ponovno odprt za domače in tuje turiste.

V enem stavku

Blejski hotel Toplice je v rokah dobrega lastnika.

S 1. januarjem 2001 se bodo cene osnovnih poštinskih storitev v notranjem prometu, ki so pod nadzorom vlade, zaokrožile navzgor.

Čez slovensko mejo je lani v Italijo prešlo 15.000 ilegalcev, medtem ko jih je še leta 1999 "le" 4397; med prijetimi je bilo največ Irancev, Turkov in Iračanov.

Na povabilo predsednika Milana Kučana bo od 10. do 12. oktobra letos na uradnem obisku v Sloveniji danska kraljica Margareta II.

Predsednik Smučarske zveze Slovenije Stane Valant je predstavil organizacijo zimskih olimpijskih dnevov mladih (EYOD) leta 2003, ki je bil zaupana Bledu.

V Ljubljani se bo Francoskemu inštitutu Charles Nodier ter angleškemu British Council pridružil še italijanski Inštitut za kulturo, kjer prve obiskovalce pričakujejo sredi januarja.

Kmetijski minister Ciril Smrkolj je dal v minulem "lovskem letu" pobiti 73 medvedov, protestirali so ekologi, civilna družba, strokovnjaki, lovci, politične stranke...

Leta 2000 je na slovenskih cestah ugasnilo 311 življenj, predlani pa 335; še bolj tragična je bilanca samomorov, saj si je v enem letu vzelo življenje kar 549 ljudi kar Slovenijo potiska v sam evropski vrh, kjer so na prvem mestu Finci.

V vsakodnevni kroniki dogajanj v Ljubljani ali po Sloveniji je najti takšne in drugačne podatke:... *minulo noč so policisti obravnavali 43 kaznivih dejanj, od tega največ tatvin in vlomov, zaradi kršenja javnega reda in miru pa so morali posredovati kar 66-krat, od tega 45-krat na območju prestolnice, na slovenskih cestah se je pripetilo 30 (op.u.:manj ali več, kakor kdaj) prometnih nesreč...*

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj 15. januarja 2001

Država (enota)	tolarjev
EMU (1 EUR)	212,0081
Avstrija (1 ATS)	15,4072
Francija (1 FRF)	32,3204
Italija (100 ITL)	10,9493
Nemčija (1 DEM)	108,3980
Avstralija (1 AUD)	124,7180
Hrvaška (1 HRK)	27,9226
Japonska (1 JPY)	1,8867
Kanada (1 CAD)	148,9239
Švica (1 CHF)	137,5872
V. Britanija (1 GBP)	331,6254
ZDA (1 USD)	222,3939

Slovenija, moja dežela

SLOVENJ GRADEC

/VEČER/ - Pred špitalsko cerkvijo sv. Duha v Slovenj Gradcu so slovesno odkrili doprsni kip *Jakoba Sokliča*, nekdanjega mestnega župnika, dekana in častnega občana mestne občine Slovenj Gradec. Naredila ga je kiparka Naca Rojnik, postavitve je zasnoval arhitekt Milan Petek. Jakob Soklič je bil izjemen človek, ki je znal prisluhniti družbenemu in kulturnemu dogajanju v mestu, hkrati pa odkrival duhovno in materialno izročilo tega kraja. Velik je tudi njegov prispevek, da je Slovenj Gradec postal kulturno središče, kar se danes vidi v množici poklicnih in drugih kulturnih ustanov. Ta odmevna skrb za dediščino in kulturo, ki jo je začrtal tudi Jakob Soklič, je Združene narode spodbudila, da so Slovenj Gradcu pred leti podelili prestižni naslov - mesto, glasnik miru.

BLED

/STA/ - Več kot 50 potapljačev iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije je ob potopu božičnega drevesca že drugič obudilo znano blejsko legendo o zvonu želja. T.i. zvonček želja je leta 1534 vtilil Franciscus Patavinus v italijanski Padovi po naročilu mlade vdove, ki je tedaj živila v blejskem gradu. Ko so ji razbojniki ubili moža, je v svoji žalosti zbrala vse svoje srebro in zlato ter dala viliti zvonček za kapelo na otoku, ki pa na otok nikoli ni prispel, saj ga je z ladjico in čolnarji vred potopil hud vihar. Obupana vdova je po tej nesreči prodala vse svoje imetje, izkupiček darovala za novo cerkev na otoku, sama pa vstopila v samostan v Rimu. Po njeni smrti je papež posvetil nov zvon in ga poslal na blejski otok, kjer še danes izpolnjuje želje tistim, ki tam pozvonijo in svojo željo sporočijo usmiljeni gospe iz jezera. Tako pripoveduje legenda, organizatorji in nastopajoči, blejski pletnarji, potapljači in plesalke pod vodstvom režiserja Matije Milčinskega pa so pripravili pravo pašo za oči. Ena najbolj obiskanih in odmevnih decembrskih prireditvev na Bledu se je začela na Grajskem kopališču, na pletni pa jo je obiskal tudi Božiček

RIMSKE TOPLICE

/LJUBLJANSKE NOVICE/ - Pri svojih osemdesetih letih se je Zora Tičar odločila, da napiše knjigo. Knjigo o Rimskih Toplicah. Tja se je preselila iz Trbovelj pred 64 leti in vsa ta leta je skrbno zbirala vse, kar je bilo napisano o tem kraju.

Ko se je nabralo dovolj vtisov in spominov, je sklenila napisati knjigo. V njej obuja spomine na polpreteklo zgodovino kraja, ki se je nekoč ponašal s svetovljanskim turizmom, danes pa ugaša skupaj s svojim zdraviliščem. Naslov knjige, *Blišč rimske Trnuljčice*, vlija upanje, da bo nekega lepega dne nekdo vendarle prebudil zdravilišče in kraj iz predolgega spanca.

CELJE

/VEČER/ - V dvorani Mladinskega centra Celje je bil koncert jazz skupine Next Generation. Z njim bodo zaposleni v tem centru skupaj z obiskovalci sklenili to leto. Kvartet pod vodstvom priznanega glasbenika Igorja Bezgeta se bo predstavil s projektom Dravski most. Izkušeni glasbeniki, ki so sodelovali na številnih festivalih doma in v tujini, bodo na koncertu v Celju igrali lastno jazzovsko interpretacijo slovenskih ljudskih in ponarodelih pesmi.

JESENICE

/STA/ - Potem ko je jeseniška železarna pred desetletjem porušila plavža in martinarno, so zdaj porušili še zadnje objekte nekdanje jeseniške železarne. Starejši Jeseničani so novico o rušenju sprejeli z navdušenjem, mladi pa so pripravili protestno prireditev.

BLED

/VEČER/ - Švedski veleposlanik John Christer Ahlander je pri veslaški štartni hišici ob Blejskem jezeru odkril spominsko znamenje rojaku, krajinskemu arhitektu Svenssonu, ki je daljnega leta 1890 na Bledu zasnoval in zasadil osrednji park in še park ob današnji vili Viktorija, kjer so prostori občine Bled. Arhitekt Svensson je aktivno sodeloval pri urejanju parkov še pri Vili Bled, Belem dvoru, pri gradu Grimšče itd. Kot je znano iz arhivov, je Svensson leta 1888 prišel na Dunaj in se kmalu uveljavil v Avstriji, Nemčiji, Švici in tudi Češki. Na Bled ga je zaradi ureditve parkov povabil Gustav V. Pongratz, lastnik Vile Zore.

VRTOJBA, ŠEMPETER

/PRIMORSKE NOVICE/ - Skrivnostna kapelica s kipom Jezusa je pred dvema tedni povzročila zmedo med krajanji Šempetra, naenkrat se je pojavila na polju, pojavil pa se je tudi lastnik - družina Babnik. Kmalu za tem je sredi vrtojskega polja ob trasi bodoče obvoznice zrastle novo znamenje. Tokrat snežno bela Marija.

Bo postala občina Šempeter-Vrtojba romarski kraj?

KRVAVEC

/JANA/ - Kravec, priljubljeno smučišče, je končno dobil hotel, kakršnega si zasluži. V Tihi dolini, kjer je nekdanj stala brunarica, je tako rekoč čez noč zrastle prvovrstne hotel s štirimi zvezdicami. Vanj ne bo nihče mogel priropotati z gojzaricami.

Na pragu bo dobil copate. Malo manj stroga je restavracija za vsakodnevne obiskovalce, ki bo lahko sprejela 180 gostov. Pohvalno je, da so graditelji in lastnik Stojan Popovič, gostinec z brniškega letališča, mislili na gorsko okolje.

MARIBOR

/VEČER/ - Ni še dolgo, kar je ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve sprejelo spremembo pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev ter jih dopolnilo z dodatno obliko institucionalnega varstva ostarelih (varovana stanovanja), Maribor pa je že dobil prvi stolpič varovanih stanovanj. Svečana otvoritev objekta ob Panonski ulici na Tezmem je bila pred dnevi, v kratkem pa se bo v nova stanovanja vselilo prvih devet lastnikov. Projekt je usklajen s smernicami Urbanističnega inštituta Slovenije, ta jih je pripravil v dogovoru z ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, stanovanja pa so namenjena ljudem, ki izpolnjujejo natančno določene pogoje. "Upravičenci morajo biti stari nad 65 let, zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, potrebujejo pomoč druge osebe, vendar so navzlic temu, ob redno organizirani pomoči in zdravstvenem varstvu, sposobni ohraniti zadovoljivo duševno in telesno počutje. Omogočena jim je torej optimalna raven samostojnega življenja, ki ga še zmorejo. Gre torej za osebe, ki ne potrebujejo institucionalnega varstva v zavodu. V prvem stolpiču, gradnja drugega se bo pričela predvidoma marca 2001, je 29 dvosobnih in tri trisobna stanovanja - vsa imajo telefonski priključek, internet in kabelsko televizijo ter opremljene kuhinje, lastniki ali najemniki stanovanj imajo na voljo družabni prostor - v kratkem pa bodo oddani tudi poslovni prostori za frizerja, pedikerja, fizioterapijo in kavarnico.

NOVO MESTO

/INTERNET/ - Avtorja nove knjige *Zgodovinski vrtovi Dolenjske in Posavja* sta univerzitetna inženirja pokrajinskega urejanja Mitja Simič iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Novem mestu ter njegova kolegica iz podobnega celjskega zavoda mag. Alenka Kolšek. Obdelala sta kakšnih sto zgodovinskih, večinoma zanemarjenih vrtoev na Dolenjskem in v Posavju.

NOVA ŠTIFTA

/LJUBLJANSKE NOVICE/ - Na dvorišču frančiškanskega samostana in v okolici romarske cerkve Marijinega vnebovzvetja pri Novi Štifti je tamkajšnji pater Niko na štefanovo blagoslovil konje in sol za živino. Čeprav je blagoslov konj v ribniški dolini še vedno živ, je nekaj časa po vojni ta običaj skoraj izginil. Pred leti so ga oživili člani Konjeniškega kluba Ribnica ob veliki podpori patra Nika. Pod tristoletnimi lipami na Novi Štifti se je zbralo več kot petdeset jezdecev in konj s širšega območja ribniške doline. Pri Andoljškovih iz Dan konjereja ni le izraz prestiža, ampak predvsem potreba za opravljanje raznih del.

LJUBLJANA

/STA/ - Tretjega januarja 2001 sta kino Union in Mini Union prešla v roke Grand hotela Union. Dan prej, v torek, 2. januarja, so se Ljubljanski kinematografi z dnevom odprtih vrat poslovili od dvorane Union. Gledalcem so poklonili predstavi dveh najbolj priljubljenih slovenskih filmov *Ne joči, Peter* in *To so gadi*. Obnova dvorane, kakršno je na prošnjo takratnega ljubljanskega župana Ivana Hribarja zasnoval njegov prijatelj, arhitekt Josip Vancas, bo stala Grand hotel Union milijardo in pol tolarjev, vrata pa bo odprla v začetku leta 2002. Dvorana je arhitekturni spomenik, zato je ne bodo kaj prida spreminjali, le staro podobo ji bodo vrnili. Ponovno jo bodo povezali s hotelom, normalno pa je, da jo bodo posodobili, saj bo to ne samo banketna dvorana, kot je bila včasih, ampak bo tudi koncertna, plesna in kongresna.

Kultura Slovenija

300-letnica filharmonije

LJUBLJANA /STA/ - Letos mineva 300 let od nastanka prvega glasbenega združenja na Slovenskem - **Academie Philharmonicorum Labacensis**, prve predhodnice današnje Slovenske filharmonije. Akademija filharmonikov je bila plod baročnega duha, ki so ga v Slovenijo prinesli v tujini šolani plemiči. Oblikovala se je predvsem po italijanskem vzoru, kjer so podobna združenja nastajala že od sredine 16. stoletja dalje. Točen datum nastanka ostaja neznan. Zgodovinopisje kot formalni začetek navaja leto 1701, ko so v tisku izšla pravno urejena pravila o njeni sestavi in delovanju.

Arhitektura 17. stoletja na Slovenskem

LJUBLJANA /LJUBLJANSKE NOVICE/ - Arhitekturni muzej Ljubljana je odprl 16. januarja 2001 novo razstavo **Arhitektura 17. stoletja na Slovenskem**. Na razstavi so pod 72 kataloškim številkami razstavljeni različni slovenski arhitekturni dosežki v obdobju med pozno renesanso in zrelim barokom. Prevladovali bodo spomeniki cerkvene arhitekture, spomeniki dvorci in gradovi ter nekaj manjših spomenikov, kot so meščanske hiše in podeželske cerkve. Arhitekturni spomeniki bodo predstavljeni s fotografijami, z načrti in maketami. Tako so za razstavo prvič posebej izdelali tri makete, in sicer maketo knežjega dvorca, ki je stal na mestu današnje Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani in je bil že delno porušen po potresu, popolnoma pa so ga mestne oblasti porušile konec 19. stoletja. Prav tako so izdelali maketo ptujske minoritske cerkve s samostanom in maketo sakralne kompozicije na griču v Piranu. Prvič so si za razstavo izposodili dve maketi, med katerima izstopa izvirni model piranske župnijske cerkve sv. Jurija, last župnijskega urada pri sv. Juriju v Piranu. Za ta model je Arhitekturni muzej naročil posebne raziskave, s katerimi so poskušali ugotoviti starost modela. Model je posnetek starejše gotske trogladijske cerkve, ki je po vsej verjetnosti bil le en del nekega projekta. Maketa predstavlja projekt prenove cerkve v baročno enoladijsko cerkev. Za razstavo so si sposodili tudi maketo jezuitskega kompleksa pri sv. Jakobu iz zgodnjega 17. stoletja, ki je v lasti šolskega muzeja. Avtor razstave in pisec kataloga, ki bo izšel ob razstavi, je Nace Šumi.

Tudi v Sloveniji bodo obeležili Verdijevo obletnico

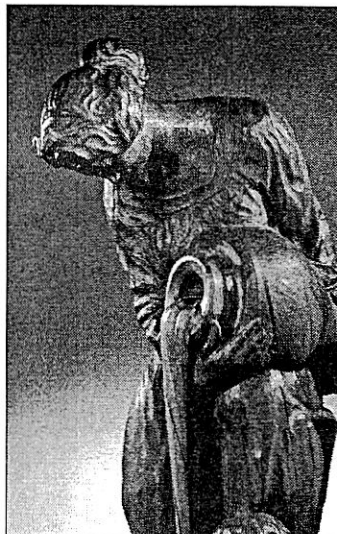
LJUBLJANA /LJUBLJANSKE NOVICE/ - Med najpomembnejšimi obletnicami v letošnjem letu je zagotovo 100-letnica smrti (27. januar) velikega italijanskega skladatelja **Giuseppa Verdija**, s polnim imenom **Joseph Fortunin Francois Verdi**, ki jo bodo obeležili po svetu in v Sloveniji. Na obletnico, 27. januarja, bodo v Slovenskem narodnem gledališču - Opera balet v Mariboru premierno uprizorili Verdijevo opero **Macbeth**. Verdijev **Rekvijem** v izvedbi Slovenskega komornega zbora, Zbora Consortium musicum in Orkestra Slovenske filharmonije pod taktirko Mirka Cudermana bodo najprej uprizorili 26. januarja v cerkvi Kristusa Odrašenika v Novi Gorici, 28. januarja pa še v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. V ljubljanski Operi za junij pripravljajo Verdijev **Rekvijem**, konec lanskega septembra pa so premierno že uprizorili opero **Nabucco**. Verdi gotovo sodi med skladatelje, ki so tesno povezani tudi z začetki opernega gledališča na Slovenskem. V Deželnem gledališču v Ljubljani so odlomke iz Verdijevega **Trubadurja** uprizorili že leta 1889, šest let kasneje opero v celoti, leto zatem pa še **Rigoletta**.

Podoba Marije skozi stoletja

GORICA /STA/ - V Goriškem muzeju na gradu Kromberk bo kar do 15. aprila 2001 na ogled umetnostnozgodovinska razstava z naslovom **Podoba Marije skozi stoletja - iz primorskih zbirk**. To pobudo je muzej uresničil ob 2000-letnem jubileju krščanstva, hkrati pa se z njo spominja 1000-letnice prve omembe Gorice in 250-letnice ustanovitve goriške nadškofije. Razstava obsega skoraj 70 slik, kipov in ikon. Ob razstavi je izšel vodnik s krajšo študijo Marka Vuka, ki je skupaj z Ano Sirk Fakuc in Herkom Saksido razstavo tudi postavil.

Razstavljenе voščilnice, razglednice in fotografije

LJUBLJANA /24 UR/ - Del narodne kulturne dediščine, ki jo hrani Arhiv Republike Slovenije (ARS), je tudi bogata zbirka razglednic, voščilnic in fotografij. Božične in noveletne voščilnice 20. stoletja so na ogled v prostorih ARS na Zvezdarski 1 v Ljubljani.

Ivan Napotnik (1888-1960)
Nimfa, detajl

Ivan Napotnik (1888-1960)
Junaki

Razstava je razdeljena na posamezna obdobja. Prvo obdobje predstavljajo voščilnice od leta 1900 do druge svetovne vojne. To so razglednice in fotografije z voščili v nemščini in italijanščini, motivi pa so različni. V obdobju po drugi svetovni vojni se začnejo postopoma pojavljati razglednice, ki predstavljajo voščilnice ob prehodu v novo leto. V zadnjem obdobju, v času samostojne Slovenije, se pojavljajo številne izvirne voščilnice s posvetno in nabožno vsebino, ki jih posamezniki naredijo sami. Začetki voščilnic, ki jih hranijo v ARS, segajo v 15. stoletje, ko so jih redovnice pisale in risale z roko in pošiljale svojim dobrotnikom. Prva domovina noveletnih in drugih voščilnic naj bi bila Avstrija, zato spadamo Slovenci med prve narode na svetu, ki so si pošiljali noveletne voščilnice. Te so tiskane prvič prodajali v 20-ih letih 19. stoletja in sicer v dobrodelne namene. Danes v Sloveniji najpogosteje posegamo po voščilnicah svetovne organizacije UNICEF, pa tudi po reprodukcijah slovenskih in tujih slikarjev, zlasti impresionistov. Vedno več je Gasparijevih voščilnic z narodnimi motivi, z moderno tehnologijo pa so se začele pojavljati tudi voščilnice na kasetah in disketah.

Dvojezična antologija primorskih pesnikov

SEŽANA /STA/ - Na Društvu slovenskih pisateljev v Ljubljani so predstavili dvojezično antologijo (prvi del) **Tja in nazaj - Andata e ritorno**, ki jo je založilo Združenje književnikov Primorske, uredila prevajalka Jolka Milič, izdala pa založba Zbrinca iz Sežane. Dvojezična antologija obsega skoraj štiristo strani in vanjo je Jolka Milic, ki je večino pesmi 31 avtorjev s Primorske tudi prevedla.

Primorsko dramsko gledališče na turneji po Južni Ameriki

/PRIMORSKE NOVICE, VEČER/ - Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice se je s predstavo **Plešasta pevka**, absurdno dramo Eugena Ionesca, ponovno odpravilo na gostovanje. V času od 9. do 12. januarja so se v čilskem Valparaisu in Santiagu udeležili mednarodnega gledališkega festivala **Festival internacional teatro a mil**. Predstava v režiji Vita Tauferja je od premierne uprizoritve 20. aprila 1995 doživela že več kot 100 ponovitev. Novogoriški igralci Janez Starina, Ivo Barišič, Radoš Bolcina, Iztok Mlakar, Stane Leban in Peter Musevski so doslej gostovali že na Češkem, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, v Nemčiji, v Makedoniji, v Braziliji, v Argentini ter Franciji. Marca bo predstava še enkrat obiskala Južno Ameriko; ustvarjalci se bodo udeležili 13. mednarodnega gledališkega festivala Fundateneo v Caracasu, v Venezueli.

Enciklopedija Slovenije

LJUBLJANA /DELO/ - Enciklopedija Slovenije (ES) je v mnogih smislih temeljni projekt slovenske kulture, v širšem pogledu celo slovenskega naroda in slovenske države. Nastal je sredi osemdesetih let 20. stoletja in je v takratnih jugoslovanskih razmerah brez dvoma pomenil dejanje, ki je opozorilo na čedalje močnejše oblikovanje slovenske narodne zavesti, želeče v narodnostno mešani skupni državi poudariti samostojnost slovenskega duhovnega organizma. Ker je ta organizem vgrajen tudi v poznejšo oziroma sedanjo politično in državno samostojnost, je razumljivo, da je ES s svojo avtoriteto do leta 1990, ko so izšli še štirje njeni zvezki, krepila razmeroma težavno držo med dejanji k samostojni slovenski državi.

Čestitamo!

Olimpijski komite Slovenije - Združenje športnih zvez in Zveza za športne invalide Slovenije izreka zahvalo in priznanje

Nekateri avstralski Slovenci, ki so sodelovali v času Olimpijskih iger pri projektu **Slovenija Sydney 2000**, pri razstavi **Building Blocks**, na **Večeru slovenskega olimpicizma** ali so kakorkoli drugače in drugje pripomogli k širitvi olimpijske ideje med Slovenci so prejeli zahvalo in priznanje s podpisom takratnega slovenskega olimpijskega atašeja **Alfreda Brežnika**.

Vsem prejemnikom priznanja iskrene čestitke!

Slučajno? Po pomoti? Namerno?

V Slovenski medijski hiši - Glas Slovenije Sydney se je živelo in delalo za olimpijsko stvar vse od druge polovice leta 1999.

Stanka Gregorič - kot volonter in **Florjan Auser** sta

- se kot člana Društva slovenskih novinarjev in Športnih novinarjev Slovenije, udeleževala tiskovnih konferenc SOCOG-a in ob tem promovirala Slovenijo in Slovence

- v stiku s posameznimi olimpijskimi funkcionarji in avstralskimi mediji predstavljala Slovenijo (tudi posredovala brošure o Sloveniji)

- se pri avstralskih medijih, televizijskih postajah, pri premieru NSW Bobu Carru in še kje trudila da Slovenije ne bi zamenjevali s Slovaško

- se udeleževala sestankov v slovenski skupnosti (Stanka je bila celo zapisničarka) in drugih srečanj, ki so bila namenjena projektu **Slovenija Sydney 2000**

- obiskovala treninge športnikov vse od Penritha, do Homebusha, Cecil Parka in Darling Harbourja ter te snemala z video kamero, pisala reportaže, delala intervjuje, poročala...

- prikazala dokumentarne zapise na Slovenski TV 31 Sydney (seveda s sodelavci, kot n.pr. z **Miriam Stariha**, **Petrom Česnikom** ter s finančno podporo sponzorjev)

- širila olimpijsko idejo ter obveščala avstralske Slovence, Slovenijo in svet kaj se dogaja v Sydneyu tudi skozi časopis **Glas Slovenije**, in internetne strani (Stanka je večkrat poročala tudi za radio SBS v Melbourneu)

- na svoje stroške razposlala na stotine brošur Slovenske turistične organizacije (STO) o projektu **Slovenija Sydney 2000** ter brošure o razstavi **Building Blocks**

- sodelovala na razstavi **Building Blocks** in obiskovalcem prikazala aktivnosti in delo Slovenske medijske hiše Sydney

- bila v pripravah za **Večer slovenskega olimpicizma** angažirana že dva tedna prej, Stanka kot producentka, Florjan pa kot tehnični organizator

- bila prisotna skoraj na vseh tekmovanjih slovenskih invalidov - na **Paraolimpijskih igrah**

- imela za **Paraolimpijske igre** polno novinarsko akreditacijo in snemala z video kamero, delala intervjuje, pisala reportaže

- poročala in pošiljala fotografije preko e-maila za internetno stran "atletika", ki jo je v Sloveniji urejeval **Edo Bogataj**

- na TV Slovenijo v Ljubljani na koncu Paraolimpijskih iger poslala ves posneti material

- izdala posebno **Olimpijsko prilogo** (12 strani)

- izdala posebno **Paraolimpijsko prilogo** (4 strani)

- še veliko drugega prispevala za olimpijsko leto med Slovenci

- zapisana v **Olimpijskem Biltenu** - Olimpijskega komiteja Slovenije, št. 28-29 /Leto 2000/ med drugim tudi s temi besedami: "...*Stanka in Florjan sta se izjemno angažirala ne le ob olimpijskih pripravah nasploh, marveč še posebno zavzeto spremljala vsa slovenska gostovanja v Avstraliji, o katerih poročata tudi v domovino...*"

- omenjena tudi v člankih **Olimpijskega Biltena** št. 30 /Leto 2001/ - ki ga je izdal pred dnevi Olimpijski komite Slovenije

- Florjan je prejel zahvalo in priznanje za **uspešno sodelovanje** (kot kameraman s polno medijsko akreditacijo) na **OI Sydney 2000** od avstralskega olimpijskega ministra **Michaela Knighta** in predsednika **Mednarodnega olimpijskega komiteja Juana Antonia Samarancha**

ZA VSE ZGORAJ NAŠTETO, IN ŠE ZA KAJ, NISTA PREJELA ZAHVALE IN PRIZNANJA S PODPISOM ATAŠEJA ALFREDA BREŽNIKA, TAKO KOT DRUGI. SLUČAJNO? PO POMOTI? NAMERNO? MORDA SO SE DELILA PRIZNANJA PO POSEBNIH KRITERIJIH, KI JIH NISTA DOSEGLA.

NA ZIDU V SLOVENIAN MEDIA HOUSE PA JE OKVIRJENA AVSTRALSKA ZAHVALA IN PRIZNANJE!

OLIMPIJSKI KOMITE SLOVENIJE -
ZDRUŽENJE ŠPORTNIH ZVEZ in ZVEZA ZA ŠPORT INVALIDOV SLOVENIJE
OLYMPIC COMMITTEE OF SLOVENIA -
ASSOCIATION OF SPORT FEDERATIONS and SPORTS FEDERATION FOR THE
DISABLED OF SLOVENIA

izreka

ZAHVALO IN PRIZNANJE

awards

IN RECOGNITION AND APPRECIATION

za navdušeno sodelovanje pri kulturnih programih, razstavi **Building Blocks**, v projektih **Slovenija v Sydneyu 2000** in doprinos k uspešni in spoštovani predstavitvi Slovencev visokim avstralskim gostom, slovenskim športnikom in mnogim cenjenim mednarodnim gostom.

for the enthusiastic participation in the cultural programs, the Exhibition **Building Blocks**, the project **Slovenija in Sydney 2000** Olympics, and dedicated contribution to the successful and respected representation of Slovenians to the Australian and international distinguished guests, and Slovenian sports people.

Nastopi - Concerts at: Versko in kulturno središče sv. Rafaela, Merrylands, razstava **Building Blocks**, obisk predsednika Republike Slovenije g. Milana Kučana;
Sv. maša, Versko in kulturno središče sv. Rafaela, Merrylands;
Slovensko društvo-Sydney; Slovensko društvo Triglav;
družabno srečanje, mednarodna gospodarska konferenca;
Slovenska hiša, Sydney 2000; slavnostni večer slovenskega olimpicizma;
srečanje slovenskega olimpijskega komiteja, avstralskih gostov in g. Milana Kučana, Intercontinental Hotel;
sprejem Paraolimpijske reprezentance.

Photo: Ken Duncan

Alfred Brežnik, ataše slovenske olimpijske in paraolimpijske reprezentance,
častni generalni konzul Republike Slovenije, NSW in Viktorije
Alfred Brežnik, Attaché of the Slovenian Olympic and Paralympic Games Committee,
Honorary Consul General of Republic Slovenia, NSW and Victoria
Sydney, oktobra 2000.

Spodaj: Slovenian
Media House na
razstavi
Building Blocks
v Merrylandsu

Prejeli smo za objavo...

Po-olimpijski občutki Petra Česnika

Olimpijski ogenj, ki je tako lepo plapolal v Sydneyu med Olimpijskimi igrami (OI) je končno ugasnil. Toda glej ga spaka, saje, ki še vedno padajo iz tega plemenitega plamena so vedno bolj črne in težke. Res, slovensko olimpijsko moštvo se je dobro odrezalo: dve zlati odličji, odlična umestitev na četrto mesto naše atletinje Brigite v teku na 800 metrov, veliko državnih in osebnih rekordov je doseženih – to za eno majno deželico niso mačke solze. Tako so potem priznanja bili deležni prostovoljci, ki so sodelovali pri pripravah na igre, nekateri tudi že tri leta pred igrami, ko so kot prvi prišli reprezentanti slovenskih kajakašev in kanuistov na divjih vodah, in pozneje še člani veslaškega moštva, katero je na OI Sydney 2000 doseglo zlato odličje. Zvezna država Novi Južni Wales in njen olimpijski odbor SOCOG je nagradil s priznanji svoje prostovoljce. Mesto Sydney pa je prostovoljce nagradilo s parado 47.000 udeležencev – prostovoljcev.

Slovenski olimpijski prostovoljci, z leve: Nataša Drummond, Melita Jazbec, Janko Dvoršak, Voni Bakija, Dušan Bakija in Peter Česnik

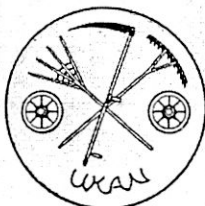
Tudi naš generalni konzul in olimpijski ataše g.A. Brežnik je delil priznanja takoj po končanih Parolimpijskih igrah oktobra 2000. To je pohvale vredno da se tudi on zaveda pomembnosti teh dogodkov in da v imenu Slovenskega olimpijskega komiteja naredi korak in izreka priznanje Slovincem v Avstraliji za navdušeno sodelovanje in doprinos k uspešni predstavitvi Slovencev in Slovenije Avstralcem in svetu nasploh, ne pa samo visokim avstralskim gostom in mnogim cenjenim svetovljanom. Sajata žalost pa je, da le nekateri teh priznanj niso bili deležni. Jaz osebno se še tolažim, da zaradi počasne sydneyške pošte in praznikov to priznanje ni še našlo svoje poti do mojega poštnega nabiralnika. Končno je to le kos papirja, ki pomeni nekaj samo meni osebno, in pa mojim otrokom v prihodnjih letih v spomin in ponos. No, se je pa tudi že kdaj preje zgodilo da je pošta potovala več kot štiri mesece v Sydney. Alfred, pa brez zamere!

Prostovoljec 1997/98/99/2000

P.S.: OKS je nas pet prostovoljcev v olimpijski vasi že primerno nagradil in se zahvalil za naše sodelovanje in nesebično pomoč slovenskim olimpijskim športnikom in tehničnemu spremstvu v času OI.

P.P.S.: Slovenka hiša z gostilno, razstava Building Blocks - to je bilo enkratno in se verjetno ne bo ponovilo do naslednjih olimpijskih iger v Avstraliji. Vse kar je pozitivnega in dobrega bilo storjenega in doseženega v tem času nam je lahko v čast in zadovoljstvo.

šobe-camece-zimmer-zooms-apartma

Kmečki tužizem
ŽEROVC

4260 bled mlinska 15

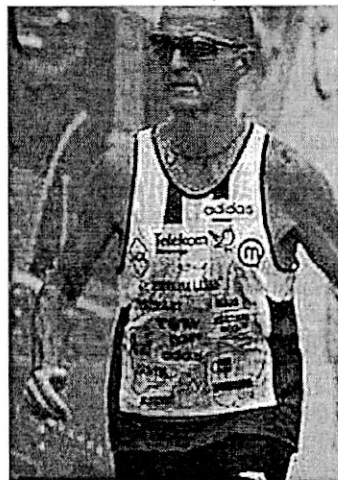
slovenija
telef. 00386-64-741-704

ŠPORT

Slovenska jadrnica dosegla Antarktično celino

SYDNEY/GLAS SLOVENIJE/- Roman Kvaternik, kapitan slovenske barke, ki je pred kratkim dosegla Antarktiko in to je tudi prvi podvig kakšnega Slovenca, je bila decembra in januarja zasidrana v sydneysem zalivu, konec januarja pa odpluje proti Brisbanu. Kapitan Kvaternik je uredništvu Glasa Slovenije v telefonskem pogovoru povedal, da se bo zadržal v Avstraliji še nekaj tednov.

Preteči 4800 kilometrov Transaustralia 2001 z Dušanom Mravljetom

Spidvejski prvak Slovenije uspešen v Avstraliji

BRISBANE, NSW/GLAS SLOVENIJE/ Čez novoletne praznike se je v Avstraliji odvijala najpomembnejša spidvejska serija, na kateri je nastopil tudi tekmovalc iz Slovenije Matej Ferjan. Na International Speedway Masters Series (ISMS) v Avstraliji se je pomeril z najboljšimi spidvejskimi. Trikratni slovenski državni prvak Matej Ferjan si je letos od trinajstih dirk, ki jih je preživel v tej peklenski konkurenci, obetal predvsem veliko izkušenj. Z mehanikom Tomažem sta se v Avstralijo odpravila povsem neobremenjena z rezultatom. Toda že v uvodnih dveh dirkah serije ISMS je opozoril nase in presenetil avstralsko občinstvo. Dirkal je v Brisbanu in v NSW. V nekaterih etapah je celo premagal dva slavna Avstralca in Angleža in na koncu v skupnem seštevku zasedel odlično sedmo mesto.

nologijo in z znanjem lastnih strokovnjakov zagotovila, da bodo lahko zainteresirani udeležbo Dušana Mravljeta na ultramaratonu Transaustralia redno spremljali preko interneta na spletnih straneh

transaustralia.siol.net

Dušan Mravlje pozna Avstralijo, saj je leta 1986 zmagal na teku od Sydneyja do Melbournea. Ultra-

PERTH /EON, STA/- Dušan Mravlje, slovenski ultramaratonec bo prebil v Avstraliji 65 dni. Pretekel naj bi dolgo pot od Perth do Canberre skupaj s petindvajsetimi najboljšimi na svetu. Tekalci, stari od dvajset do šestdeset let, bodo v dobrih dveh mesecih tekli skozi 134 avstralskih mest, na poti pa jih bo predvidoma spremljalo 5,6 milijona Avstralcev. Ultramaraton v tem trenutku že poteka. Skupina Telekom Slovenije bo s svojo teh-

maraton Transaustralia 2001 bo prikaz neizmerno človeške vzdržljivosti brez dneva počitka. Tekalci bo spremljalo 150 spremljevalcev in 30 vozil, vsi se bodo čez Avstralijo pomikali s hitrostjo osem kilometrov na uro.

Perth, 6. januarja 2001 - Štartni strel točno opoldne je sprožil župan Perth, ki je v mestnem parku, v senci gigantskih nebotičnikov poslal na pot 24 tekmovalcev iz desetih držav.

Po svetu

BEOGRAD, PRAGA, PARIZ, LISBONA....

/EON, LJUBLJANSKE NOVICE/ - Uporaba radioaktivnega orožja na Balkanu dobiva nove razsežnosti

- Praga: Smrt češkega pilota helikopterja je še dodatno razburkala diskusije o uporabi streliva z osiromašenim uranom med akcijami zveze NATO na Balkanu. Pilot Michal Martinak je namreč pred letom dni - po vrnitvi iz akcije v Bosni in Hercegovini - umrl za levkemijo. Vojaški tiskovni predstavnik je za praški dnevnik izrazil bojazen, da sta bila med vojno na Balkanu hudo kontaminirana tudi zrak in pitna voda.

- Pariz: poročajo, da v vojaških bolnišnicah trenutno zaradi levkemije zdravijo štiri vojake, ki so služili na območju nekdanje Jugoslavije.

- Beograd: Znani beograjski ekolog Dejan Dimov pa je v pogovoru za *Glas javnosti* zatrdil, da je zveza NATO med bombardiranjem Jugoslavije leta 1999 izstrelke z osiromašenim uranom uporabljala po vsej Srbiji, vključno z Beogradom, in ne zgolj na Kosovu. To naj bi pomenilo, da so bili praktično skoraj vsi prebivalci Srbije v danem trenutku v premeru desetih kilometrov, kolikor znaša domet radiacije, izpostavljeni in da so vsi potencialni onkološki (rakavi) bolniki.

"Tukaj so brez dvoma izvedli eksperiment "in vivo" na celotnem narodu. Nevarnosti, da pridejo v stik z osiromašenim uranom, so izpostavljeni tako vojaki kot civilisti. Zveza NATO je priznala, da je s takimi projektili bombardirala Kosovo, toda vsi molčijo o tem, da so z njimi bombardirali tudi mostove in druga železobetonska poslopja sredi Beograda, kot so poslopje zveznega ministrstva za notranje zadeve ali generalštaba jugoslovanske vojske. Teh poslopj se vsi izogibajo in ne vedo, kam z gradbenim materialom, ki bo še naprej seval", izpostavlja Dimov. Sogovornik *Glasa javnosti* trdi, da bo uničevalne posledice urana trpelo prihodnjih 30 generacij in da zdravniki že opozarjajo, da se je število tistih z malignimi boleznimi povečalo za 30 odstotkov.

- Berlin: nemško obrambno ministrstvo je sporočilo, da preučuje primer vojaka, ki je sodeloval v operaciji v BiH in je

zbolel za levkemijo. Po pisanju casnika *Bild* gre za vojaka, ki je leta 1997 služil v Mostarju v BiH, leto kasneje pa je zbolel za levkemijo.

- Podgorica: Črnogorski minister za okolje Miodrag Gomilanovič je napovedal, da bodo v Črni gori kmalu začeli dekontaminirati območje na polotoku Lustica v bližini Kotorskega zaliva, ki je kontaminiran z osiromašenim uranom. Gre za skrajni del polotoka Azro, ki je edina točka v Črni gori, na kateri je Nato uporabil strelivo z osiromašenim uranom. Dela na približno 3500 kvadratnih metrov velikem območju naj bi končali še pred začetkom turistične sezone. Dekontaminacija območja bo stala 42 milijonov tolarjev.

- Kopenhagen: Tudi z Danske poročajo o primeru levkemije pri vojaku, ki je služil v BiH.

- Lisboa: Pred dnevi je svojo bolezen razkril na portugalski televiziji nek portugalski vojak, ki je leta 1999 sodeloval v mirovnih silah na Kosovu. Kot je dejal, je prve znake bolezni začutil že med služenjem, približno leto dni po vrnitvi s Kosova pa so bolezen potrdili zdravniki.

- Madrid: V zadnjih mesecih so v Španiji zabeležili osem primerov raka med vojaki, ki so se prostovoljno pridružili španskim enotam v BiH in na Kosovu, je poročal španski dnevnik *El Mundo*. Med obolelimi je šest vojakov in en humanitarni delavec, en vojak pa je že umrl.

- Rim: Italijanski obrambni minister Sergio Mattarella je 10. januarja 2001 italijanskemu senatu sporočil, da je med italijanskimi vojaki trenutno 30 obolelih za levkemijo, od katerih jih je sedem že umrlo. Od teh vojakov jih je 21 služilo na Balkanu, povečini v BiH, je dodal minister. Obenem se je zavzel za pojasnila zveze NATO; javnost, tako italijanska kot mednarodna, se upravičeno sprašuje o resnici glede obolenja vojakov, ki so služili v BiH in na Kosovu.

- Atene: Tudi grške vojaške oblasti preučujejo primer nekega svojega vojaka, ki je služil v BiH in nato zbolel za levkemijo.

- Canberra: Tudi Avstralija je poslala na balkanska krizna žarišča okoli 200 vojakov in vsi bodo te dni zdravniško pregledani; prav tako tudi člani dobrodelne organizacije CARE AUSTRALIA.

- Pentagon: je pred dnevi zavrnil povezavo med uporabo streliva z osiromašenim uranom in primeri bolezni pri ameriških vojaki, ki so sodelovali v zalivski vojni.

- Bruselj: NATO ne bo razglasil moratorija na uporabo izstrelkov z osiromašenim uranom, dokler znanstveniki natančno ne ugotovijo nevarnosti, ki jih ta orožja pomenijo za zdravje ljudi.

VATIKAN

/DELOFAX/ - V papeževi kapelici v Vatikanu, ki jo je z mozaično umetnostjo oplešal teolog pater slikar dr. Ivan Marko Rupnik se je okoli Božiča poročil dr. Boris Pleskovič, eden od direktorjev Svetovne banke za razvoj v Washingtonu in novi predsednik Svetovnega slovenskega kongresa. Pleskoviča in dosti mlajšo ljubljansko arhitektko je poročil sam pater Rupnik. Papež pa je torej dal svojo zasebno kapelo na uporabo za ta poročni obred.

BRUSELJ

/STA, VEČER/ - S 1. januarjem 2001 je evro (evropsko valuto) kot dvanajsta članica Evropske unije uvedla Grčija, pa tudi Vatikan. Po lastni volji še naprej evra ne uvajajo Finska, Velika Britanija in Švedska.

Kot kažejo podatki je leta 2000 veliko rast dosegel ameriški dolar. Konec decembra 1999 je bilo treba za evro odšteti 1,007 ameriškega dolarja, 28. decembra 2000 pa 0,930 ameriškega dolarja. Na prvi pogled bi lahko rekli, da se je leta 2000 Slovencem najbolj splašalo varčevati v ameriških dolarjih, kljub temu da je obrestna mera precej nižja kot za tolarске depozite. Igor Langerholc, devizni strokovnjak iz Nove LB, pravi:

"Za tiste, ki želijo varčevati na daljši rok in niso špekulanti, je najboljša naložba domača valuta, ker so obrestne mere za tolarске depozite precej visoke, tečaj pa ne sledi inflaciji. Varčevanja v ameriških dolarjih ne priporočam, kajti nikoli ne vemo, kakšna bo njegova vrednost čez mesec in več."

PEKING

/LJUBLJANSKE NOVICE/ -

Na predvečer novega tisočletja je kitajska državna televizija CCTV v enourni oddaji predstavila Slovenijo. V oddaji so večkrat pokazali slovenski grb, pa tudi zeleno pokrajino Logarske doline, kozolce, lipčance, vino, potico ter človeško ribico iz Postojnske jame. Tako je bolj kot kdajkoli prej Slovenija na zadnji dan starega leta potrkala na vrata kitajskih domov in se predstavila kot mlada evropska država in oaza. V, po pravilu povsem nepolitični oddaji, ki jo je petčlanska ekipa CCTV minulo poletje posnela po vsej Sloveniji, so redaktorji zbrali posebnosti iz slovenskega življenja in o njih povpraševali gledalce v studiju. Slovenci bodo odslej na Kitajskem nekoliko bolj znani po tem, da počivajo ob pivu, da vino pijejo iz majolik, veliko igrajo na harmoniko, prepevajo, jahajo lipčance in hodijo naokoli v narodnih nošah.

Katera čezmorska država je prva priznala Slovenijo? Kanada sli Avstralija?

/GLAS SLOVENIJE, STANKA GREGORIČ/ - V Avstraliji smo bili vedno prepričani, da je bila Avstralija tista čezmorska država, ki je leta 1992 prva priznala Slovenijo. Tako je zapisano tudi v vseh naših kronikah (glej *Slovensko Pismo*, publikacijo *Naša bitka za Slovenijo - Avstralija, Glas Slovenije*). V *Glasilu kanadskih Slovencev*, november-december 2000, pa med drugim piše Leander Škof na str. 25:

"Ob dvestoletnici rojstva dr. Franceta Prešerna naj omenim, da je Republika Slovenija izdala 12. januarja 1992 bankovec za 1000 tolarjev v njegov spomin. (Zanimivo je, da smo v Torontu isti dan praznovali kanadsko priznanje Republike Slovenije - Kanada je bila prva neevropska država - druge so ji sledile pozneje.)"

Toda gospod Škof se je zmotil! Bankovec za 1000 tolarjev je Slovenija izdala 15. januarja 1992 in ne 12. januarja 1992. Kanada je torej priznala Slovenijo 15. januarja 1992, Avstralija pa 16. januarja 1992. Če računamo, da sta na primer Toronto in Ottawa za Avstralijo časovno 16 ur, še vedno prednjači Kanada z osmimi urami. Zadevo je treba pravilno rešiti, saj mora tudi zgodovina zabeležiti informacijo pravilno. Menim, da niti Kanada sama niti Avstralija sama ne moreta biti prvi. Najbolje bi bilo zapisati: "Avstralija in Kanada sta bili prvi čezmorski državi, ki sta priznali Slovenijo."

STRASBOURG

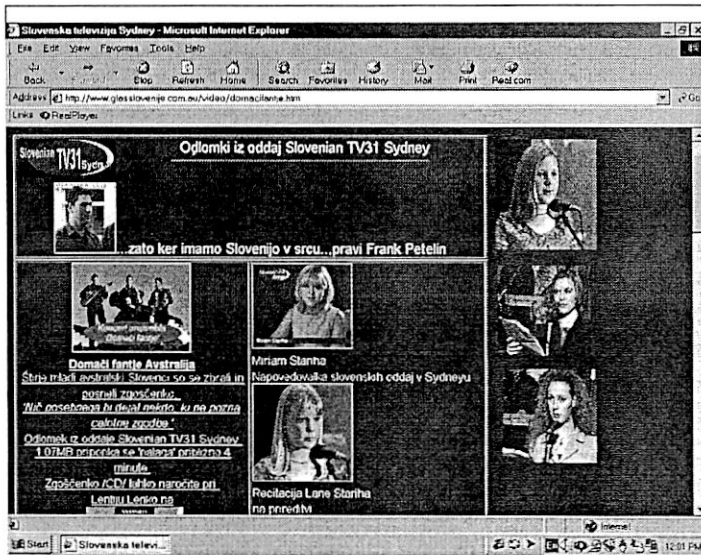
/STA/ - Evropa je leto 2001 izbrala tudi za Evropsko leto jezikov (European Year of Languages - EYL). Odločitev o tem je Svet Evrope sprejel januarja leta 1999, Evropska unija pa se je akciji uradno priključila junija leta 2000. Dejavno vlogo bo imela tudi specializirana organizacija UNESCO. Cilj je proslaviti evropsko jezikovno dediščino in spodbuditi učenje jezikov kot sredstva za soočenje z gospodarsko, socialno in kulturno izmenjavo v dobi globalizacije. Tako SE kot EU sta prepričana, da je dandanes za vsakogar priporočljivo, da poleg maternega obvlada vsaj še dva tuja jezika.

The voice- Of Slovenia

*So too I wish you many favours:
Prosperity, good health and fortune -
All blessings from the heavens
To kids, the aging and the bloomers
To last you for a hundred summers
Bert Pribac*

Year 1 / No 8 - January 2001

Slovenian TV 31 - Sydney also on Internet

Satellite TV, Cable TV, Digital TV and the internet... is it all too confusing? But, this is the way of the future.

With globalisation of media now upon us, distance is today becoming more and more irrelevant and the world a very much smaller place.

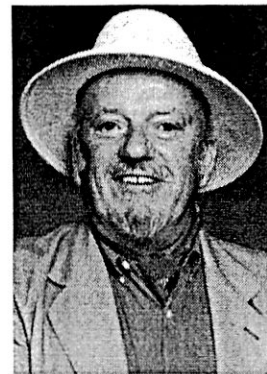
From the 1st January 2001 the segments of the Slovenian Program on TV 31 Sydney would be shown not only on the Television but also via Internet across Australia, Slovenia and in other places of the World. And in the near future there will be on the entire program.

So, if you have a computer at home and if you have access to the Internet, why don't you have a look. The address is

www.glasslovenije.com.au

The Australian-Slovenian home page has been in existence since 1998 and it contains lots of helpful and interesting information about Australian Slovenians and our Community.

Slovenian
Media House Sydney
Their's LOVE in our name

A Millennial Greeting To my Friends in Ozie land

*From these distant shores
Entirely inhabited by Wogs
I often quietly wonder
How all my dearest friends
Are faring now down under
Where seasons are reversed
And places so dispersed
And so different the mores.*

*Here winter chills again
My really weary bones
As I ponder in disdain
that there is no billy tea
And neither pumpkin scones,
In these hyperborean places
With mountains capped in snow,
To warm my tummy aglow
And elicit expatriatic graces.
But the very best prosciutto
Is very often on the plate,
with golden or red local wine
To sooth my connoisseur's palate
and keep me in mood most fine.*

*As foretold by new "aging" seers
With Aquarius's looming over the Horizon
just chasing fickle Fish into oblivion.*

*The tidings are of peace and plenty
And many creative endeavours
To keep us all and sundry
in expectant blessed suspension..*

*So too I wish you many favours:
Prosperity, good health and fortune -
All blessings from the heavens
To kids, the aging and the bloomers
To last you for a hundred summers
Beside a surfeit of mundane things
Like hampers, and the Scottish firewaters,
Of the finest in the world, the Ozie beers
To last you through all festive cheers.*

Your's Bert Pribac & Co.

Maybe you didn't know that Slovenian TV 31 - Sydney is broadcasting the program in Slovenian and English every Monday at 6.00 PM

The Venetians - our early ancestors

/CARANTHA, IVAN KOBAL/-

History, unlike mathematics, is an imperfect science and can never be complete or totally impartial. Facts are denied, distorted, ignored, forgotten. History is often written long after the denials, the distortions, the memories of events and their consequences have disappeared. When the bare facts of the past resurface like fossilized plants or prehistoric animals, the expert historian is there to draw conclusions.

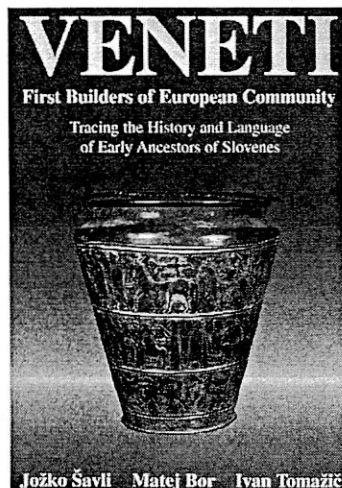
Such conclusions are often incompatible with accepted traditions and beliefs, and it takes all the skill of the historian to convince the conservative scholars that their beliefs are being proved wrong.

This process of buried truth being brought back to life after centuries of oblivion is mostly due to undemocratic systems of government in periods of dictatorships and nationalistic mass manias, during which history books are destroyed and replaced by new ones to suit the people in power. This is often followed by a complete reversal, back to former freedom and glory, but without much documentation, because it had been lost. At that stage people's national pride and imagination builds up stories and traditions on hearsay of veterans and the historian is confronted with the task of sorting out the evidence and reading between the lines what can be verified and confirmed.

In these circumstances it is hard not to be partial in favour of available material and against the darker periods of doom and destruction of documents.

Nevertheless, every now and then, especially in recent times with the help of modern technology, a bombshell is uncovered, a historical scandal of wide ranging consequences confuses every issue and condemns many history books to the scrapheap. Copernicus, Galileo, Darwin and others, have certainly given historians a lot to reconsider and scholars to chew.

One such historical bombshell was uncovered some years ago by Slovenian historians and has been mushrooming into the sky of the future ever since. Dr. Jozko Savli, Ivan Tomazic and Matej Bor formed a trio of experts on archeology and languages and came up with the discovery of documentation, which unveils a set of facts about European history and early Europeans totally different and opposed to the previously accepted theories.

Barbaric invasions which took place in Europe, moving from east to west in the dark ages and marking their path with misery and devastation, left the historians bare-handed and triggered off a series of false theories, to suit megalomaniacs and self proclaimed superior races to the detriment of fine past civilizations. These had been almost destroyed, but left monuments of fine social institutions, which could be, and in fact were, taken later as a model of modern democratic forms of government.

To uncover these facts took Savli, Tomazic and Bor many years of study and research, followed by arguments and controversy, but at the end, in 1989, a jewel of historical discovery was published in Ljubljana and the bombshell exploded.

"Veneti - nasi davni predniki", (*The Venetians - our Ancestors*), a book of 528 pages, was presented to European historians and appears to have become for history the challenge of the century.

The book has enormous value and consequence, and it is no wonder, that the "Veneto - mania" is mushrooming beyond the borders of tiny Slovenia, which is demonstrated to have been much greater in the past than the traditional historians were up till now prepared to admit.

The German version of the book, "Unsere Vorfahren die Veneter", caused a stir among German historians and history teachers, so did in Italy and elsewhere the Italian edition, "I VENETI, progenitori dell'uomo Europeo". In Slovenia, the book was not welcome at first and the old school of scholars, who for centuries maintained that all the Southern Slavs, including the Slovenians, migrated in mass from the region of the Car-

Carantania in the 7th century; its boundaries were almost the same as those of Inner Noricum

pathian Mountains in the 6th century AD, tried to ignore it. But the bug didn't go away and the controversy is now raging unabated.

To further expand, consolidate and make available to more people the knowledge of the new version of European history, Ivan Tomazic has spared no effort to prepare the English translation of the book. However, I should point out that there are enough Slovenians around the world reading English every day, who should be keen to see printed the history of their ancestors, encourage others to read it and should order the book in a number big enough to give Ivan Tomazic the sign to go ahead.

For all our concerns, let it be known to everybody, the mask over the face of Slovenian history, conveniently used by German, Italian and Slavic interests to excuse their conquests, suppression of fine democratic systems and domination, has now been lifted and true history can and will restore the self confidence of a resurrected nation, the nation of the "Slov - Veneti", SLOVENIA.

Reminding us of the Venetic belief in trinity is the ritual stone, excavated at the top of Mt. Stalen (Magdalensberg) Carinthia

History of Slovenes in Europe

/A REVIEW BY ANTON ŠKERBINC/

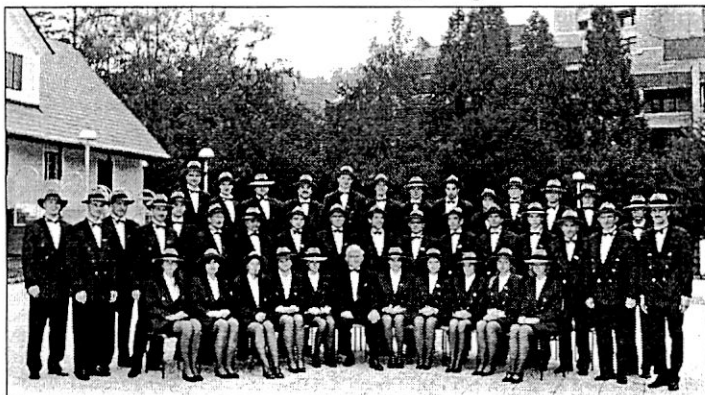
The recently published book *Veneti: First Builders of European Community*, Tracing the History and Language of Early Ancestors of Slovenes is the most comprehensive study of the early history of Slovenes, and is one of the few works to challenge the heavily flawed history writing of Central Europe.

The three authors, Dr. Jozko Šavli, an economics professor; Matej Bor, a linguist, poet, dramatist; and Ivan Tomazic a Catholic priest, all natives of Slovenia, worked separately researching the history and language of their nation. Later they joined forces and in 1988 published their findings first in the German language, in 1989 in Slovene, in 1991 in Italian, and finally in 1996 in English.

In the course of their research they discovered that the origin of Slovenes or Slovenians was shrouded in a number of improvised theories which had essentially no documentary or historical foundation, that these theories have been disseminated for nationalistic reasons by the dominant history schools of Central Europe since the middle of the last century, and have been accepted as the true account of the history of Slovenes.

The strongly held assumption that Slovenes were South Slavs and that they came to their present homeland in the 6th century A.D. was found to be no more than a well disguised device to "prove" that Slovenes had no indigenous rights of domicile in Central Europe, that they were intruders who had to be controlled, assimilated, and denationalized. The process of forced assimilation has been vigorously imposed for centuries and continues to be carried out by the dominant powers of Central Europe.

The young Brass Band Orchestra SVEA Zagorje

In 1996 the Brass Band Orchestra SVEA Zagorje celebrated its 135th birthday. Yet it doesn't mean that the orchestra consists of 135 year old musicians. On the contrary! The Brass Band SVEA Zagorje unites friends of good music which never gets old. The orchestra successfully toured different countries - from Czeckia, Germany, Norway and Italy to republics of ex-Yugoslavia. An extreme success was a gold medal at the world championship in Kerkade, Netherlands in 1981, and the absolute first position at the competition in Bemberg, Germany in 1992. In the year of 135th anniversary they were the guests of the Pope John Paul II. in his place in Vatican. A year later, in September 1997, they represented Slovenia in Moscow at its 850th anniversary. Despite of the eminent concerts abroad they have never forgotten their audiences all over Slovenia. The concerts in Slovenia are always beautiful experiences.

Their CD, which was released at their 135th anniversary, was very successful. They made a video spot for *Bohemian Rhapsody* in which their community Zagorje was presented.

They also made a videospot in Savinjski Gaj for a composition *Pivski rag*. They were twice nominated for a Golden Cock for film, scenery and instrumental music. The nominations were for the best album and the best performer.

And their new CD? Mr. Edvard Eberl is the artistic conductor of the Brass Band SVEA Zagorje. Under his conduct they achieved the greatest success. At the beginning of 1999 it was 25 years since he arrived in Brass Band Orchestra. At this jubilee he received the Gallus's award for his life-work and the award of CISM (International Music Association).

The CD which is called *Film, Blues, Pop-Rock* characterizes the 25 years of their common production.

They also made video spot for *A Tribut to Elvis* (Elvis Presley's evergreens), and for this album they received a Golden Cock for the best performer of film, scenery and instrumental music.

Contact: Manager
Mitja Tori, Farčnikova 21
1410 Zagorje, Slovenia
Tel.: + 386 601 66229
Fax: + 386 601 27250
E mail: jure.tori@amis.net
Internet: <http://svea-zagorje.com>

Paxtours International Travel Presents

email: EDDYK@BIGPOND.COM

AVOID BLOOD CLOTS

The Pyramid route to Europe

Thre stops on the way SINGAPORE / CAIRO / ISTANBUL

FROM: AUD \$ 2128 RETURN PER PERSON TO EUROPE

PLUS TAX not seasonable

INCLUDES:

- * Return economy airfare VALID ALL YEAR ROUND
- * Valid ex SYDNEY, MELBOURNE, BRISBANE, COOLANGATTA, CANBERRA
- * The Pyramid Route includes stop-overs at no extra charge in : Singapore, Cairo, Istanbul, Ljubljana, and on to Europe with a choice of 8 destinations like Frankfurt, London, Paris, Copenhagen, Amsterdam, Zurich flying with ADRIA AIRWAYS OF SLOVENIA
- * The Anzac Route includes stop-overs at no extra cost in Kuala-Lumpur, Istanbul, Ljubljana, and on to Europe with a choice of 8 destinations as above also flying with ADRIA AIRWAYS OF SLOVENIA
- * Business Class supplement available between Australia and Turkey
- * Valid for twelve months
- * Offers of good value for money accommodation in Singapore, Kuala Lumpur, Cairo, Istanbul, Slovenia
- * CONDITIONS APPLY

More information and brochures can be obtained from Eddy at the email address or phone 0408547138./Fax 02 93 28 16 08

Toll Free 1800 231 001

email: EDDYK@BIGPOND.COM

Movia Wine also in Sydney

Phone 04142 75657

The picturesque Tablelands area abounds with things to do and places to go. We will happily direct you to all of the Tableland and Kuranda's many attractions.

ARRIGA PARK

FARM STAY
Bookings essential
RACQ ★★★★★
Your hosts:
Milena & Harold
Dimbulah Rd, via Mareeba
FNO, Australia
PO Box 623,
Mareeba FNO 4880
Ph: (07) 4093 2114
Fax: (07) 4093 2114
Only 1 hour from Cairns
10 minutes from Mareeba

NEWS

From STA and
Slovenia Weekly

Ljubljana - Ten years ago to the day, official results of Slovenia's independence plebiscite, which took place on 23 December 1990, were made public. Over 93 percent of Slovenes registered to vote took part in the plebiscite, with 88.2 percent of them opting for the independence of Slovenia. Slovenia had six months after the plebiscite to conduct talks with the other Yugoslav republics and persuade foreign countries to give their recognition of the new state. The Slovene Parliament adopted the constitutional law on independence of Slovenia on 25 June 1991.

With this law the Slovene nation became completely independent for the first time in over one thousand years. In response to the resolution of the Slovene Parliament the Yugoslav Armed Forces and Federal Militia invaded Slovenia on the night between 26 and 27 June on the formal grounds of securing the Yugoslav borders on the Slovene territory. The Yugoslav Armed Forces were defeated in the ten-day war for the independence of Slovenia. On the mediation of the European Community Slovenia and Yugoslavia signed a common declaration on 7 July 1991, in which Slovenia agreed to a three-month moratorium on further actions of independence, the return of the Yugoslav Armed Forces to army bases in Slovenia and the release of all prisoners of war. In return, the Yugoslav Armed Forces ceased all hostilities and the Slovene militia gained control over the state borders. Yugoslavia withdrew all its armed forces and weapons from Slovenia by 25 October. A new Slovene currency was also introduced in October, while the new Slovene Constitution was adopted on 23 December 1991 by the Slovene Parliament. The adoption of the Constitution was a formal completion of the independence process and Slovenia entered a period of transition from socialism to parliamentary democracy and market economy. After also being recognised by the U.S.A in April 1992, Slovenia became member of the Council of Europe and the United Nations Organisation in May of the same year.

Ljubljana - The conclusion of Slovenia's EU accession negotiations by 2001 and preparations for membership by 2002 are the two main goals of the Ministry of European Affairs in this term, Minister Igor Bavcar said in an interview for STA. According to him, the ministry's key assignments are to be carried out in the first half of his term, in the next two years.

Ljubljana - The EU and the NATO are the best possible choice for Slovenia's future, has said Slovene President Milan Kucan in an interview for STA before New Year's. According to the President, Slovenia's foreign affairs should rise above artificial incidents, while the political change in Serbia could help quicker solving of open issues in the Balkans..

Ljubljana - The head of the Roman Catholic Church, Ljubljana Archbishop and Slovene Metropolitan Franc Rode, and the head of the Protestant Church Geza Ernisa on Sunday separately addressed the Slovene public on the occasion of Christmas and New Year. The Christmas messages were broadcast on national television and radio.

Ljubljana - Marija Zakušek, an 80-year old woman who has fostered 43 children, has been chosen the Slovene women of the year 2000 by readers of the women's magazine *Jana*. The ceremony at

which Zakušek was declared the winner of this traditional competition - the 13th in a row - was held at the Ljubljana Opera House. This title was won last year by Milena Mocivnik for her dedicated looking after stray dogs.

St. Moritz - Slovene skijumper Peter Zonta won the Continental Cup in the Swiss ski-resort of St. Moritz. Zonta got 219 points (90.5m/95.0m) in the traditional ski-jumping competition, beating the second-placed German Cristoph Gollhoesl by six points

Brnik - Carrier Most air from Banja Luka began to operate flights on the route Belgrade-Banja Luka-Ljubljana as of Wednesday 27 December. There will be four weekly flights, while a ticket will be priced around US\$ 219

Ljubljana - Slovene gas company Geoplin will have sold over one billion cubic metres of natural gas for the first time in 22 years in 2000, was reported from Geoplin. According to the company, natural gas is one of the least environmentally controversial energy sources available.

Sources: The Guardian, Xinhua and BBC Monitoring of Die Presse (Austria) and Corriere della Sera (Italy)

After the cancer deaths of 13 soldiers who served in the Balkans, NATO armies have begun testing their troops for the disease, allegedly linked to the use of depleted uranium shells by US planes in Kosovo, news sources reported. So far, soldiers from Spain, Portugal, Italy and Belgium have been affected by the so-called Balkans Syndrome, including five Italian Balkan veterans who have died of cancer and more than 30 others who have fallen seriously ill, according to reports.

Ljubljana - Shares of Lek, Slovenia's leading pharmaceutical company, made it on to the list of ten most promising shares of Central and Eastern Europe.

Ljubljana - The Slovene Red Cross this year carried out a number of programmes, winning 100,000 blood donors that gave 45,000 litres of blood. Some 260 tonnes of food and over 300 tonnes of other humanitarian aid were distributed, helping over 70,000 families and individuals. Medical treatments and holidays for 12,000 children were organised.

Ljubljana - The late gymnast Leon Stukelj has been chosen Slovenia's best athlete of the century. The athlete of 2000 has become Olympic gold medal winning shooter Rajmond Debevec ahead of football player Zlatko Zahovic and skier Matjaz Vrhovnik. The woman athlete of the year is the Slalom World Cup Winner Spela Petrnar ahead of runner Brigita Langerholc and parachutist Irena Avbelj.

The Slovene Olympic Committee presented Olympic Torches to Sydney Olympic gold winners Iztok Cop, Luka Spik and Rajmond Debevc and golden plaques to their coaches Lojze Mikolic and Milos Jansa.

New York - The Nick Upper Global Theatre, an ensemble from the Slovene city of Ljubljana, played a production based on a witty novel by a Slovene writer, at the New York Poets Cafe on Manhattan. Four performances of "Kill, I don't Love You" were delivered. The appearance of the Nick Upper Global Theatre is only the second guest appearance of a Slovene theatre group in New York after Betontanc, a Matjaz Pograjc-led ensemble of dancers and performers, has played there. "Kill, I don't Love You" is based on the idea of a "marked body" which is devoid of shame and painfully stripped, representing the man's boundaries of the universe, exposing sexual identity and taking into account changes to the reality of theatre which has resulted in a new attitude towards time and history.

Kranjska Gora - This year, Slovenian cableway operators have prepared several new features to improve the range of skiing services. Investments in new devices and upgrading of the existing ones, additional artificial snow, new accommodation capacities, ski grounds and night skiing are being prepared at 16 ski resorts, with the value of total investments coming in at SIT 4.6 billion. Concerning safety, Slovenian ski lifts meet all national regulations which are some of the toughest compared to other Alpine countries and EU member-states. Slovenia also has legislation that regulates safety on ski slopes and is based on FIS rules and judicial practice.

Ljubljana - A total of 89 cases of AIDS has been registered in Slovenia since 1986, with the annual AIDS incidence rate jumping from 0.5 to 7.0 per million inhabitants. There are 28 AIDS patients known to be living in Slovenia today.

Znani in neznani obrazi

Herman Potočnik - Noordung inženir - pionir raketne tehnike in geostacionarnega satelita (1892-1929)

Življenjska pot
Herman Potočnik se je rodil v Puli leta 1892, v vojaški družini. Njegov oče je bil mornariški sanitetni oficir, zdravnik iz Slovenj Gradca, mama Marija pa je bila Mariborčanka. Po očetovi smrti se je mama Marija preselila z otroki v Maribor, kjer je Herman končal osnovno šolanje v nemški šoli. Šolanje je nadaljeval na Dunaju, kjer je postal leta 1913 inženirski poročnik. Zaposlil se je v avstroogrski vojski kot strokovnjak za mostovne in železniške gradnje. Delal je v Galiciji, Srbiji, Bosni in tudi na soški fronti ter ob Piavi. Vojna leta so mu prinesla jetiko, zato se je že leta 1919 upokojil s stotniškim činom.

Po vojni se je vrnil na Dunaj, kjer je živel pri bratu Adolfu, saj mu je mama leta 1918 umrla. Nadaljeval je študij in postal inženir, specialist za raketno tehniko. Vsa leta do smrti je živel v revščini, a se je posvetil za tiste čase še "futurističnemu" načrtovanju prodora v vesolje. Njegova edina knjiga "Problemi osvajanja vesolja" ga uvršča med pionirje raketne tehnike in geostacionarnega satelita.

Kljub številnim, ki so že razmišljali na prelomu stoletja podobno kot on, je bil Herman Potočnik samotar, ki je živel le med knjigami. Njegovo zdravje je bilo še iz vojnih časov zelo načeto, in najbrž se mu je podzavestno mudilo, da bi izdal knjigo še pred smrtjo. To mu je tudi uspelo. Umrli je 27. avgusta 1929. Po skopih opisih njegovega življenja bi človek menil, da je bil to zaprt, nedostopen človek, vendar je Ilse Jasper, ki je skrbela za njegov grob na osrednjem dunajskem pokopališču, zapisala v svojih pismih, da je bil vesel človek.

Slovenskega rodu?

Po rodu je bil Herman Potočnik, ki je uporabljal psevdonim Noordung, Slovenec, čeprav se je šolal v nemškem jeziku in je tudi njegovo največje delo nastalo v tem jeziku. Glede na to, da je živel v obdobju avstroogrške države, je to seveda razumljivo. Zato smo ga Slovenci morda kar prehitro odpi-

sali in ga "podarili" Avstrijcem, kot številne strokovnjake slovenskega rodu iz tega obdobja. Pri tem mislimo na kemika Pregla dobitnika Nobelove nagrade, ki je bil rojen v Ljubljani očetu Slovincu in mami Avstrijki. Podobno velja tudi za Janeza Puha, ki je slovenskega rodu, vendar je delal in ustvarjal v Gradcu, kjer je imel kasneje tudi tovarno motornih koles in avtoobilov. Seveda je bilo takrat mogoče delati in poslovati le v nemškem jeziku.

Glede na to, da je bil Herman Potočnik-Noordung velik sanjač in da se očitno ni preveč ukvarjal z vsakdanjimi problemi, je imel srečo, da mu je stala ob strani družina, ki je bila dovolj premožna, da je lahko svoje sanje uresničeval v izvirnih zamislih. Gustav Kokoschinegg, mamin brat, je bil, na primer, član deželnega zbora in kasneje državni poslanec. Heinrich, drugi mamin brat, je bi general-major avstrijske vojske. Tretji mamin brat Josef je bil mestni svetnik in trgovec in si je zaradi zaslug pri nastajanju mariborskega parka zaslužil celo svojo ulico v Mariboru v času Avstroogrške. Medtem ko sta bili družini po mamini in očetovi strani slovenski, pa sta se postopoma ponemčili, kar je vidno iz družinskih pisem. Mamin oče Franz Kokoschinegg je bil na primer pravnik in je bil nekaj časa v Vitanju sodnik, torej že pravi avstrijski uradnik.

Znanstveni prispevek

Ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja so se sanje o osvajanju vesolja pričele uresničevati v fazo inženirskega načrtovanja in prvih eksperimentalnih začetkov. Že kot študent je Herman Potočnik deloval v fakultetni interesni skupini, ki se je ukvarjala z letalstvom in raketarstvom. V tem času so že delali pomembni avtorji s tega področja kot so bili Herman Oberth in Goddard in Guido Pirquet, ki je prav tako razvijal zamisli za umetni satelit.

V svojem delu *Problemi osvajanja vesolja* je Herman Potočnik opredelil naslednje probleme pri osvajanju vesolja: raketni motor,

'Potočnikovo temeljno delo Problemi osvajanja vesolja je prevedeno tudi v ruščino, angleščino in slovenščino. Fotografija Hermana Potočnika Noordunga visi v avli NASE v ZDA, zapis o njem je tudi v ruski enciklopediji osvajanja vesolja. Njegove zamisli so uporabili tudi filmski ustvarjalci v odiseji 2001, pa tudi slovenski umetnik Dragan Živadinov v svoji najnovejši predstavi, ki se odvija v breztežnostnem prostoru v Zvezdnem mestu.'

predlogi za vzlet in pristanek vesoljske rakete, manevriranje po vesolju, vesoljska postaja, analiza človekovega preživetja in koristnega dela na vesoljskih postajah, možnosti poletov proti Luni in do sosednjih planetov ter osvajanje vesolja in uporaba v vojaške namene. Zanimivo je, da je že predvidel jedrski in fotonjski pogon raket. Poleg tehnoloških rešitev se je veliko ukvarjal tudi s psihološkimi posledicami bivanja ljudi, ki bi dalj časa prebivali na vesoljskih postajah ali raketah.

Potočnikovo temeljno delo "Problemi osvajanja vesolja" je prevedeno tudi v ruščino, angleščino in slovenščino.

Fotografija Hermana Potočnika-Noordunga visi tudi v avli NASE v ZDA, zapis o njem je tudi v ruski enciklopediji osvajanja vesolja. Njegove zamisli so uporabili tudi filmski ustvarjalci v odiseji 2001, pa tudi slovenski umetnik Dragan Živadinov v svoji najnovejši predstavi, ki se odvija v breztežnostnem prostoru v Zvezdnem mestu. Ob 70-letnici njegove smrti je Univerza v Mariboru pripravila mednarodni simpozij o njegovem življenju in delu. Simpozija so se udeležili vidni

strokovnjaki iz Zvezdnega mesta in NASE. Poleg ruskih vesoljcev, Jurija Gidzenka in Jurija Baturina, sta vzbudila veliko zanimanja tudi slovenska strokovnjaka, ki delujeta v ZDA, prof. dr. Dušan Petrač, strokovnjak za nizke temperature, in prof. dr. Anton Mavretič, mikroelektronik, ki je sodeloval pri programu Voyager. Hermanu Potočniku-Noordungu se je Univerza v Mariboru na pobudo rektorja prof. dr. Ludvika Toplaka oddolžila z doprskim kipom, ki bo stal v novi univerzitetni stavbi na Slomškovem trgu med znamenitimi Slovenci, ki so osvajali svetovno znanost.

Dosežki

V svojem delu *Problemi osvajanja vesolja* je Herman Potočnik-Noordung opredelil naslednje probleme osvajanja vesolja:

- raketni motor
- predlogi za vzlet in pristanek vesoljske rakete
- manevriranje po vesolju
- vesoljska postaja
- analiza človekovega preživetja in koristnega dela na vesoljskih postajah
- možnosti poletov proti Luni in do sosednjih planetov
- osvajanje vesolja in uporaba v vojaške namene.

Znani in
neznani obrazi

Ziga von Herberstein

zgodovinar, literat - odkril Kneževino Rusijo

(1486 - 1566)

www.niagara.com/~jezovnik

Žiga von Herberstein se je rodil v slovenski Vipavi, ki je bilo važno mesto v tedanji Vojvodini Kranjski. Herberstein je bil zgodovinar, literat in avtor znanega dela *Zapiski o Moskovi*.

V času, ko je živel in deloval Žiga Herberstein je bil višek fevdalne družbene ureditve že mimo. Še vedno pa je med ljudmi prevladoval občutek deželne in stanovske pripadnosti, zavezanost deželnemu pravu, jeziku in kulturi. Svet državnih poglavarjev, knezov in vojvod je bil svet Avguštinovske "božje države", zemeljska uresničitev božjega reda z vsemi "nebeškimi" atributi in predvsem latinščino kot občevelnim, "uradnim" jezikom. Latinščina je obvladovala tudi šolo in urade. Deželni, "ljudski" jezik je služil vsakdanji rabi "na terenu", in so ga znali in uporabljali vsi stanovi.

Prav v času Žige Herbersteina pa se je s protestantizmom pojavila nova, "nacionalna identiteta", temelječa predvsem na kulturi in državnem jeziku, v katerega so najprej v "nemških" deželah z ukazom povzdignili dotedanjo lokalno govorico in omejili uporabo latinščine. Hkrati z globokimi družbenimi premiki, temelječimi predvsem na odkritjih in iznajdbah, se je pričel razcvet nacionalizmov, ki so dosegli svoj farsični tragični vrh v nacifašistični zastranitvi.

Esej A. Lenarčiča opisuje delo in dejavnosti Herbersteina v zgodovinskem kontekstu njegove domovine **Karantanije**. Ta slovenski publicist, bivši član slovenskega parlamenta, na podlagi toponimov, arheoloških in pisanih virov, obnavlja zgodovinsko usodo krajev in dežel, iz katerih je leta 1991 nastala Republika Slovenija. Njeno avtohtono slovensko prebivalstvo je uspelo ohraniti svoj jezik, kulturno tradicijo in mentaliteto na razvalinah Rimskega imperija, znotraj cesarstva Karla Velikega in Svetega Rimskega cesarstva. Pogumno se je z drugimi narodi

cesarstva borilo proti agresivnim težnjam Osmanskega cesarstva, ki je v XV. stoletju hotelo osvojiti slovanske dežele in l. 1529 oblegalo celo sam Dunaj.

V teh krajih se je ohranila prastara tradicija ustoličevanja knezov, ki so jo potem prevzeli cesarji Svetega Rimskega Imperija, in ki je - dovolj paradoksalno - vplivala tudi na rojstvo prve ustave Združenih držav Amerike, ki jo je napisal Thomas Jefferson.

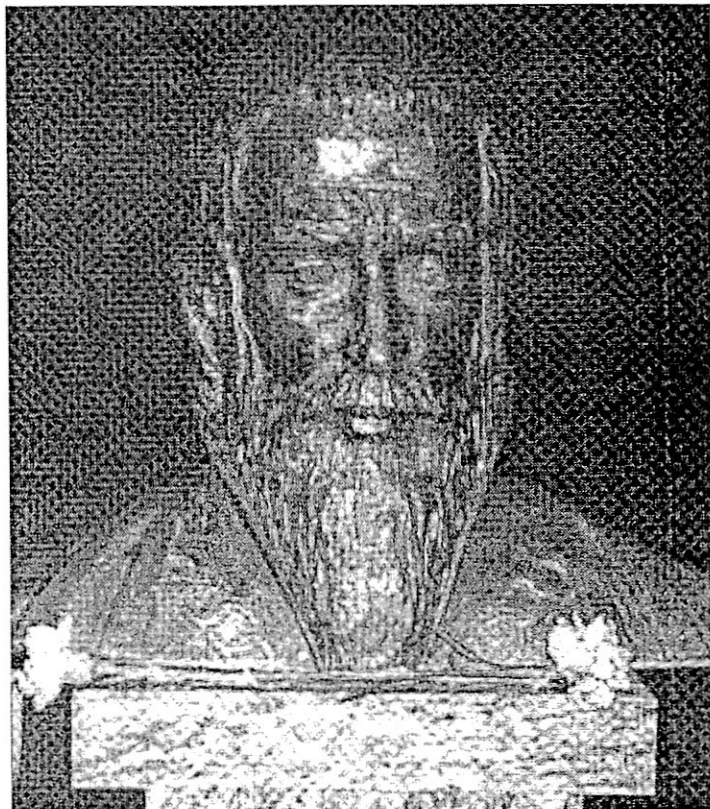
Koroška in sosednja Štajerska sta dali cesarstvu veliko pomembnih ljudi, ki so pripomogli h kulturnemu razvoju svoje domovine. Predvsem duhovniki so bili zaslužni za ohranitev slovenskega jezika in med njimi je bilo kar nekaj članov številne rodbine Herbersteinov. A svetovno slavo je družini prinesel diplomat **Ziga Herberstein**, vodja 69 diplomatskih misij v razne države. Proslavil se je predvsem kot pisatelj in zgodovinar, ki je Evropi odkril **kneževino Rusijo**.

Zapiski o Moskovi Ž. Herbersteina, ki so bili objavljeni l. 1549, so bili prvo temeljito poročilo o tej novi ogromni evropski deželi, njenih prebivalcih in njenih sosedih. Uspeh njegovega dela je treba pripisati, kot to utemeljuje A. Lenarčič, predvsem njegovi domovini. **Zahvaljujoč predvsem znanju slovenskega jezika, se je lahko zlahka sporazumeval z Rusi in Poljaki.**

Uvod prof. Bučarja, prvega predsednika parlamenta samostojne Slovenije je samosvoj komentar k eseju A. Lenarčiča. Prof. Bučarja, soavtorja prve slovenske ustave, vznemirjata problem integracije Slovenije v Evropo in vprašanje narodne mentalitete.

Zaslugo Herbersteina vidi tudi v tem, da je njegova osebnost pomagala krečiti narodno zavest Slovencev.

Znani ruski zgodovinar in arheolog, član Ruske akademije znanosti, V.L. Janin vidi v delu Z. Herbersteina *Zapiski o Mosko-*

viji primer mojstrskega dela. V Herbersteinu Janin vidi prvega znanilca ideje združene Evrope.

Primerjavo geografskih predstav o Evropi na osnovi zemljevidov še iz časa antike in opisa Herbersteina olajšujejo številni zemljevidi Ptolomeja in Antona Vida (narisana na osnovi I.V. Ljackega) in samega avtorja *Zapiskov*. Posebno zanimanje Evropejcev, ki so tedaj preživljali burni proces Reformacije in Protireformacije, pa je vzbudilo tudi pisanje Herbersteina o ruskih, bizantinskih cerkvenih običajih, predvsem svadbenih.

Drugi del študije A. Horoškevič je posvečen trenutnemu stanju "herbersteinologije". Avtorica piše, da danes rezultati mnogostranskih raziskovanj končno omogočajo, da pride do nove, popolne akademske izdaje *Zapiskov*, ki bo zamenjala edino tovrstno izdajo s komentarji, ki je izšla v Moskvi l. 1988.

Znanstveni in poljudnoznanstveni del knjige zaključuje opis grba družine Herbersteinov izpod peresa priznanega slovenskega zgodovinarja Joška Šavlija.

V prilogi knjige je tudi bibliografija osnovnih del o Žigi Herbersteinu A.L. Horoškevič. Ni pa nepomembna tudi zbirka ilustracij, ki po svoji bogatosti presegajo vse dosedanje izdaje o Herbersteinu. Tu so vsi lesorezi A. Hirschvogla iz originalne prve izdaje *Zapiskov* in mnogoštevilni materiali tako iz slovenskih kot tudi ruskih arhivov.

Knjiga, ki jo je po lastni zamisli in iniciativi izdalo Društvo za promocijo stikov med Slovenijo in Rusijo "Dr. F. Prešeren" v Moskvi, ni namenjena samo strokovnjakom zgodovinarjem - predavateljem in študentom, ampak vsem tistim, ki jih zanima zgodovina in usoda Evrope dandanes.

SLOVENIJA IN RUSIJA

/MILAN V. SMOLEJ/ -

Dandanes žal slovenski javni mediji mislijo, da morajo zaradi Bruslja o Rusiji poročati le negativno. S svojim nekritičnim in tendencioznim prikazovanjem Rusije delajo Sloveniji ogromno škodo.

V slepem oboževanju zahoda in enostranskem podrejanju zahtevam Evropske unije, Slovenci pozabljamo na naše krvne vezi s slovanskim svetom. Panslavizem, ki so si ga izmislili nemški prepotentneži kot protiutež svojemu velenemstvu, in ki je bil v carski Rusiji celo zakonsko prepovedan, zamenjujemo z ruskim imperializmom in boljševidničnim internacionalizmom. Ne vemo ali pa nočemo vedeti, da nas z Rusijo že od nekdaj vežejo tesni stiki.

Danes imamo Slovenci možnost delati z Rusijo neposredno. Ne samo na gospodarskem, ampak tudi na kulturnem in znanstvenem področju. Menda ne bomo mislili tako kot zapadnjaki, da Rusije preprosto ni? Rusija pa ni le dežela Lenina, Stalina in Gulaga, ampak tudi domovina Puškina, Tolstaja, Čajkovskega, Bolšoj Teatra itd.

Zapisali so še v...

TV nadaljevanjka o dr. Francetu Prešernu v petih delih razdelila Slovence - nekaj razmišljanj rojakov iz Slovenije, Finske in Rusije

/OBJAVLJENO V DELU, JUST ROGEL IZ MOSKVE/-
Pod naslovom "Krščendušpaprešeren"

V funkciji predsednika Društva za promocijo stikov med Slovenijo in Rusijo "Dr. France Prešeren", ki je ob 200-letnici rojstva vihravemu geniju odkrilo prvi in edinstveni spomenik izven meja RS (v Moskvi, 8.II.2000) se "zahvaljujem" vodji projekta akademiku Kmeclu in drugim ejakulatorjem (če uporabim akademikov pogost izraz) nadaljevanke Prešeren. Doživeli smo, da filma nacionalne televizije o nacionalnem poetu ne moremo gledati v prisotnosti otrok, mi sami pa ne brez doze.

Moja devetletna hčerka pa tudi moja najstnika nikakor ne morejo razumeti, da film ni za otroke. Cenjeni akademik je očitno popolnoma nasprotnega mnenja, - še več, naravnost posiljuje otroke z pokazom kavsa in plevanja na ekranu v čvrsti asociativni navezavi na Prešerna. Zato tudi ponovitev sredi belega dneva.

Če se abstrahiram od dejstva, da je to film o Prešernu, samo žalostno ugotovljam, da je naša država neplodno ejakulirala kup sredstev - iz tega ne bo zarodka, nič ne ba vzkliko, nič razen zlovoljnosti (pa žehta bo). Prva serija dolgočasna, dialogi izumetničeni in didaktični, igralci nenaravni, z gledišča filmske obrti nedvomen flop, kramarija. Celo pod ravno vsakoletne zahvalščine v CD. Očitno je, da so za kulisami teh in takšnih naših nacionalnih kulturnih prireditvev eni in isti ideologi

Moja ruska žena je tako povzela svoje občutke: "Upam, da film o Puškinu ne bo takšen kot o Prešernu." Puškinova dvestoletnica rojstva se je praznovala lani, pa vendar ni tukaj nobeden za vsako ceno, zaradi okrogle številke na vrat in nos posnel filma o njem. Preveč ga spoštujejo in ljubijo, da bi se spustili v kakšno lahkomišelnost, kot so se očitno pri nas.

Ker se bo na našega vrhovnega kurentnega kulturnika nedvomno vsul plaz kritike, naj nas v pričakovanem odgovoru... prosim ne zdravi s "svojskim gledanjem na zadevo". Namesto da so Čehi delali (odlične) kustume in makijažo za ta 5-serijski mazek, bi nam rajši posneli dostojen film, za kar so nedvomno vrhunsko usposobljeni. Upam, da bodo vsaj film o Plečniku naredili oni. Preprečimo našim zakulisarjem poskus devalvacije še enega našega velikega rojaka.

***

A.L. - Pomembno je, česa v filmu NI!, ne kaj JE! Tisto, kar je, je pač razstava dosežkov kmeclodnega..., projekcija tistega, kar ti.... pač so in kakor so sposobni dojemati svet skozi svoje lastne danke in semenovode. Tisto, česar NI, je pa rezultat hudičeve zarote, zarote tistih, ki jim je Slovenec, slovenstvo, trn v peti. Ves cesarski nadzorni aparat, sam cesarski cenzor in vsa ljubljanska potujčena sodrga da se je spravila nad enega "pijanega klobasača?????".....

... Iz največjega Slovenca vseh časov, največjega slovenskega nacionalista, ki je dobesedno sam - saj so mu sproti likvidirali sodruge - spodnesel ilirsko zaroto velikonemškega Drang nach Adria prav na točki, kjer so si domišljali, da bo šlo najlažje: tam med podalpskimi vindišarskimi revčki, iz tega heroja ti umazanci načrtodelajo klovna. Klovna ti MKjerci hočejo narediti iz slovenskega naroda!!!
A pri tem razkrinkavajo sami sebe!

***

Tokrat le drobci, ki govori o strokovnosti in verodostojnosti genijalnih scenaristov: v soboto sveto... Trnovo... Gospoda scenarista določita ZVONJENJE za glasbeno podlago - a na veliko soboto v cerkvah NE ZVONJO!!! Od petka do GLORIE med sobotno vigilijo (nočnim bogoslužjem) zvonovi molčijo! Potem pa prizor v cerkvi: Po Prešernu naj bi bila velika sobota, scena pa prikazuje ČEŠČENJE KRIŽA, kar je obred VELIKEGA PETKA (Kristus pa mora biti ZAKRIT!!! tukaj NI!!!)

***

Pa še klavir!! Scenarist je pozabil, da je bil takrat tak klavir NAJNOVEJŠA ZADEVA, NAJMODERNEJŠA, torej mora biti v prizoru BLEŠČEČE NOV, ne pa z zlizanimi tipkami, kar se zgodi šele po nekaj desetletni rabi... tisti čas so bili nekaj deset let stari kvečjemu spineti ali čembali...

Tudi to se je dogajalo v Sloveniji v sklopu praznovanja Prešeren 2000 - Res? Ni! Pa je...

/TEDNIK MLADINA 8.I.2001/

JULIJO RAZDEVIČIL TUJEC (Galerija Kapelica na Kersnikovi)

Tam je Niko Goršič uprizoril dogodek *Neizljubljena Julija*, ki je tudi spadal v sklop praznovanja *Prešeren 2000* in ga je tudi podprlo ministrstvo. Zgodba je bila popolnoma preprosta: narisano povečano Julijo bomo onečastili. Kar ni nič novega: kip pod veronskim balkonom one druge literarno slavne Julije je najbolj obrabljen v coni njenega oprsja, ki se ga želi dotakniti vsak japonski turist. Torej: Julije seksualno niso nedotakljive. V Kapelici so najprej igrali memori in odkrivali njeno golo lepoto. Potem so v Julijine erogone cone metali pikado in največ je štel sramni trikotnik. Vsa stvar, ki je bila sicer razvlečena in še kar duhamorna, pa naj bi kulminirala z razdevičenjem sloveče muze. Moški prostovoljci se naj bi zaprli v kabino za sliko, si stimulirali organ in od zadaj napičili papirnato deklico, tako da bi njihovo orodje videla publika. Dolgo je trajalo, da so našli prostovoljce. Še dlje, da so bili ti pripravljeni za akcijo. In potem se je zgodil drugi slovenski paradoks: Julijo je razdevičil tujec! Ni bil sicer črn zamorc, ki je mitično odpeljal lepo Vido (anonimni Anglež jo je), ampak vseeno dovolj za razmislek o tem, zakaj se Janezi pred Julijo pomehkužijo. Ah, večna slovenska travma.

-Janja Prešern (sic!)

KULTURNI ŠKANDAL ALI PA NE O nadaljevanju o Prešernu

/NAPISAL IN POSLAL PESNIK BERT PRIBAC, (NE)AVSTRALSKI SLOVENEČ/
V pismih bralcem (Sobotno Delo, 5.januarja letos), se je gospod Campa iz Kranja spraval nad scenarista Matjaža Kmecla in Branka Šoemna, češ da je njiju nadaljevanjka o Prešernu "sramotenje nesrečnega pesnika" in da bi se moralo "...prepovedati vsakršno ponavljanje nadaljevanke oz. zahtevati preprosto njeno uničenje".

Ja, moj Bog! Kam smo prišli na tej slovenski zemlji: ne le v čas povojnega komunizma, ampak v srednji vek, v sam čas požiga Trubarjevih knjig!

Ob teh grdih zimskih prehladih sem gledal komaj tri pa pol nadaljevanke, vključno s ta peto. Moja dobra žena je gledala vseh pet in navzlic nekaterim res grdim, odnosno grobim prizorom, kot je sama rekla, sem ji videl rosne oči. Prizori so bili težki, a besede lepe, je rekla. Obema, nje in meni so bili dialogi in monologi lepi, polni vsebine, polni dobrote in brige za slovenski narod, za njegovo bližnje družinsko in celo slovensko okolje. Tisto razmetavanje kozarcev je bilo takrat v navadi. Komaj sem se vrnil iz 42 letnega begunstva ali izseljenstva in sem se spomnil, da tam v daljni Avstraliji, imajo še zdaj po nekaterih gostilnah to navado iz romantične dobe, posebno v gostilnah ali papih irskega izvora; steno in korito na levi ali desni strani šanka, kjer nezadovoljni ali jezni pivci, lahko zalučajo svoje frustracije ali igrivost.

Kaj sem jaz pričakoval od nadaljevanke? Vsekakor ne TV recital Prešernovih poezij, ki sem jih verjetno že sam prebral najmanj desetkrat, vsaj večino od njih (in samo par umazanih mi je prišlo v roke v študenstik letih). Upal sem in želel sem spoznati slikovno podobo v živo človeka, ki je pisal take bisere in njegovo takratno družbeno okolje seveda. Za mene Prešeren izpade iz nadaljevanke kot jezen svetnik in nežen oče in občudovalec žensk v dobi, ko so bile ženske blago ta bogatih. Par prizorov, tistega ko se tisti husar ali kaj že je bil avstrijski žandar, spravi javno v spolno občevanje s tisto "razuzdano" lepotico in seveda spolni intermezzo v Hrobathovi pisarni, bi bi bili lahko nakazani z večjo mero občutljivosti za naše slovensko lažnivo puritanstvo. In otroci ne bi bili pohujšani, kot je omenil eden od komentatorjev.

Seveda, Kmeclov cinizem o stvareh narodnjaških in klerikalnih pade ven sem pa tja, ampak obrzdano, ne tako grobo kot v "Polnočnem preklinjanju"... Ne bi bilo pa slabo napraviti še ene nadaljevanke o Prešernu, za osnovnošolce in gimnazijce, čeprav moj osemletni Ivan je skozi prihajal gledat nadaljevanke, ta zadnja pa je jo gledal skoraj v celoti in me potem vprašal ali izjavil, če je šel (ali da bi moral) Prešeren v nebesa. Odgovoril sem mu: vsekakor pa je ohranjen v božjem in našem spominu. Še en ženketajoc VIVAT torej avtorjem in slovenski Televiziji za to pogumno in lepo dejanje. **Mag. Bert Pribac**

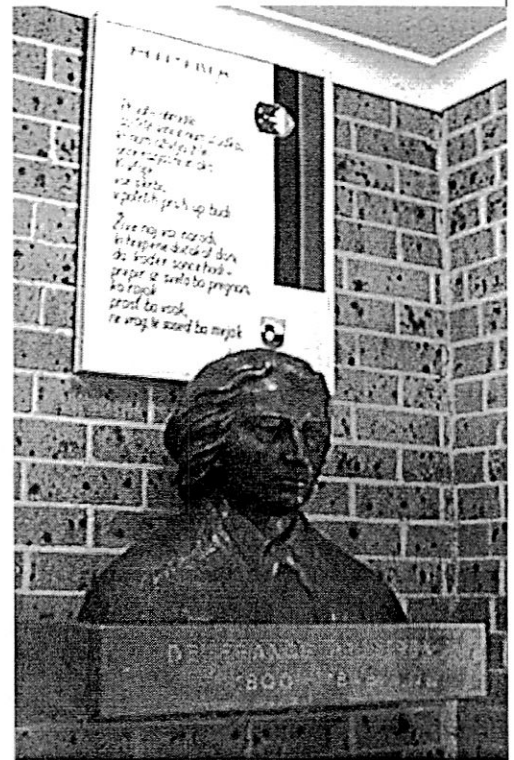

Ob 8. februarju Kulturnem prazniku Republike Slovenije

Kip dr. Franceta Prešerna iz Slovenskega društva Sydney

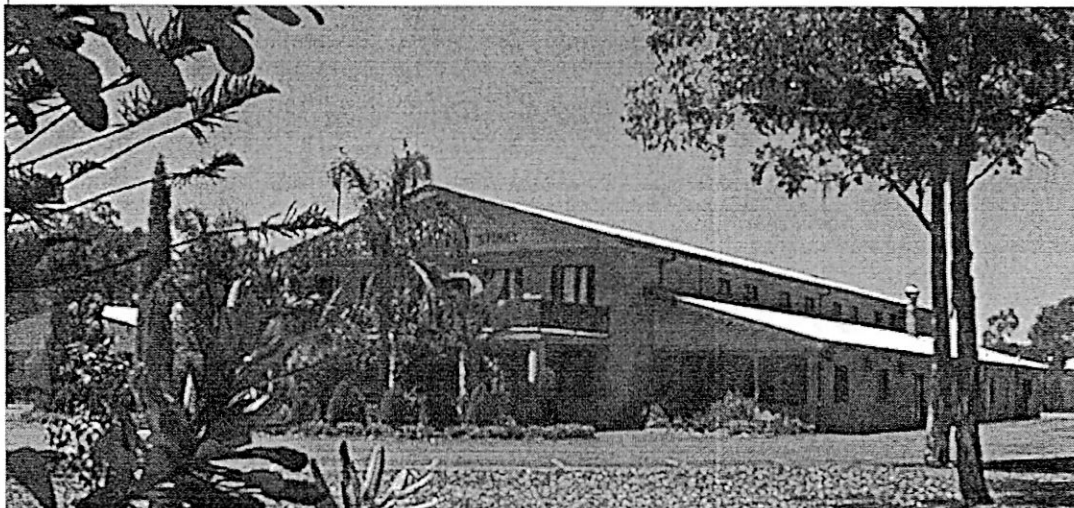
DR FRANCE PREŠEREN
1800 – 1849

“Slovensko društvo Sydney je postavilo doprnsni kip dr. Franceta Prešerna že v svoji stari stavbi marca leta 1978, v novo se je preselilo 1988. Doprnsni kip v bronu stoji 22 let, izdelal ga je kipar Zdenko Kalin, o postavitvi pa so se dogovorili preko SIM.

V kroniki SDS, ki jo je zapisal Lojze Košorok, najdemo stavek: ‘Clan B. Marinic je n. pr. na svoje stroške dal urediti avlo, kjer je stalo doprsje F. Prešerna’. Tej avli so v stari stavbi društva rekli Prešernova avla. Ob 40-letnici Slovenskega društva Sydney (torej pred tremi leti) so odprli tudi Prešernov park s kozolcem in takrat si je tam lahko vsak posadil svoje drevo. V društvu tudi že nekaj let gojijo slovensko folkloro z najmlajšimi (tretja generacija), skupini so dali ime Mali Prešeren. Da je Prešeren res njihov zavetnik pa kaže tudi njegova slika v okvirju v pisarni in Prešernova knjižnica, ki šteje nekaj čez 300 knjig.

V vhodni avli društva nad Prešernovim kipom je na zidu plakat Zdravljice - himne, s slovensko zastavo in grbom.

Drústvo za promocijo gospodarskih, kulturnih, znanstvenih in športnih stikov med Slovenijo in Rusijo
Общество содействия развитию экономических, культурных, научных и спортивных связей между Словенией и Россией

Dr. F. Prešeren

Vibarni genij,
večni in nemrljivi
Prešeren – 8.11.2000
Upodobljen v Rusiji
1800-2000

Postavitve spominskega
obeležja so finančno omogočili:

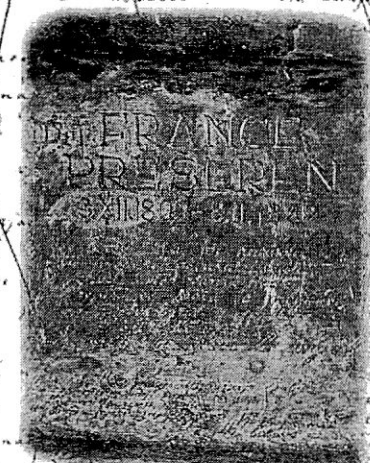
- Bega
- Camila
- Contracto
- Gorenje
- Gostol Góspan
- Hellux
- Istrajtel
- Istrateleng
- Komplex Tourism
- Kovintrade
- Krka
- Krka Rusija
- Lek
- Nova Ljubljanska banka
- Plutal
- Slovita
- Spelit Jitlog
- Triglav
- Vograd

Drústvo Slovenija-Rusija
Ministrstvo za kulturo RS
MZZ RS

- Druga Božnik
- Saša Geržina
- Milko Kenda
- Just Rugel
- Milan Smolej
- Jernej Sirmecki
- Božidar Težak

F. K. Goldenstein: Ljubljanski licej
na današnjem Vodnikovem trgu
V njem so bile vse ljubljanske tole,
ki jih je Prešeren obiskoval
med letoma 1812-1821.

Kip dr. Franceta Prešerna v Velesposlaništvu RS v Moskvi

8. februarja 2000 - Na ta praznični dan so v Moskvi uradno ustanovili **Drústvo za promocijo stikov med Slovenijo in Rusijo "Dr. France Prešeren" (DFP)**. Slovenski kulturni praznik so tega leta počastili tudi z odkritjem Prešernovega spomenika. Kip stoji v prostorih VP RS v Moskvi, naredil pa ga je Vadim Kirillov, mlad in priznan moskovski umetnik. Kip je postavljen na steno (pravzaprav štrli iz stene) - je oreljef. Težak je ca. 80 kg, visok okrog 1 m, je iz bron, pod njim je na dveh jezikih zapisana **Zdravljica**, na enem od listkov pa pesem **Kam**. Ker je okno v prostoru kjer se nahaja kip na levi zraven spomenika, je Prešeren "zazrt" skozi okno. S sliko ljubljanskega liceja na plakatu je poudarjena Prešernova izobrazba, saj je imel kar dve fakulteti. Uresničitev tega projekta je omogočilo 28 sponzorjev, tako posameznikov kot podjetij.

V prostorih knjižnice Ruske akademije znanosti v St. Petersburgu so 8. Decembra 2000, odprli razstavo **Slovenska knjiga 1678 - 1930**. Ob tej priložnosti katero je organiziralo društvo za promocijo gospodarskih, kulturnih, znanstvenih in športnih stikov med Slovenijo in Rusijo se je zgodilo nekaj nenavadnega:

Člani so med gradivom odkrili doslej neznan in neevidentiran izvod Prešernovega **Krsta pri Savici** iz leta 1836. Posebnost tega dokumenta je pismeno posvetilo pesnika Franceta Prešerna svojemu prijatelju Ismailu Ivanovicu Sreznjenskemu (1812 - 1880).

Just Rugel
predsednik DFP

Kipar Vadim
Kirillov

Drústvo za promocijo stikov med Slovenijo in Rusijo "Dr. France Prešeren" (DFP)
Just Rugel - predsednik
Milan Smolej - podpredsednik
Informacije o društvu:
<http://www.niagara.com/~jezovnik/>

Dalje priloženo, razpisano in izdano - odločeno v imenu predsednika
Društva Dr. F. Prešeren
Just Rugel
Zveze spominskega obeležja
Vadim Kirillov
Strošek 112-1116
Internet: <http://www.dfp.si>
E-mail: kirillov@arg.msk.ru

Pišejo nam iz Moskve

*Društvo za promocijo stikov
med Slovenijo in Rusijo
"Dr. France Prešeren"
Just Rugel -predsednik*

Iskrena voščila za Novo leto 2001

Sporočamo vam, da bomo v naslednjih treh letih v ruščini, slovenščini ali dvojezično izdali naslednje knjige:

- Predelan prevod slovenskih avtorjev Bora, Savlija in Tomažiča «Veneti – začetniki evropske civilizacije»
- »Kratki zgodovini slovenskega in ruskega naroda« (A. Lenarčič, A. Markov)
- »Podoba slovenskega naroda«, prevod v ruščino slovenske izdaje (J. Šavli)
- Dvojezična knjiga «Slovenija v ruskih virih 19. stoletja» (M. Šmolej)
- Monografija «Zgodovina slovenskega jezika» (O.S. Plotnikova, s slovenskim povzetkom)
- «Sodobna zgodovina Slovenije, 1987-2002»
- »Slovenščina za Ruse« (Intenzivni tečaj slovenskega jezika za rusko govoreče s zgoščenko) – učbenik (O.S. Plotnikova)
- Slovensko-ruski slovar, 40.000 besed (O.S. Plotnikova in kolektiv)

V letu 2002 bomo v Moskvi, ob stoletnici rojstva, odkrili spomenik in poimenovali cesto po pionirju kozmonavtike, našemu rojaku Hermanu Potočniku, avtorju v 1929 letu izdane knjige *Problem vožnje po vesolju*. V njej je selektivno sintetiziral v celovit sistem domala vse pomembne ideje in izkušnje na tem področju. Hermanu Potočniku gre posebej v svetovnem merilu, da je avtor geostacionarnega umetnega satelita in vesoljske postaje na breztežnostni krožnici okrog Zemlje. Njegova knjiga je bila prevedena v ruščino že leta 1935, Lahko zatrdimo, da je Herman Potočnik danes ob Juriju Vegi svetovno znani znanstvenik in pionir na svojem področju. Njegova pomembnost za svetovno znanost je še danes premalo ocenjena, ker je zelo zgodaj umrl star komaj 37 let na Dunaju v veliki revščini leta 1929.

Pripravljamo tudi presenečenje v letu 2001 v zvezi s 85-letnico izgradnje Ruske kapelice pod Vrščičem in obletnico tragičnega plazu.

Nekaj podatkov o dosedanjem delovanju našega Društva v letu 2000

8. februarja 2000 - Na ta praznični dan smo uradno ustanovili naše Društvo. Slovenski kulturni praznik smo v Moskvi počastili z odkritjem Prešernovega spomenika. Kip stoji v prostorih VP RS v Moskvi. Uresničitev tega projekta je omogočilo 28 sponzorjev, tako posameznikov kot podjetij.

Maja 2000 - Društvo je izdalo dvojezično knjigo *Veneti - predniki Slovanov*, v kateri avtor P. Tulajev komentira slovensko knjigo *Veneti - naši predniki* in z obilico zanimivih novih podatkov iz ruskih virov potrjuje pravilnost tim. venetske teorije o poreklu Slovanov. Knjiga je bila v Moskvi nekaj tednov na 3. mestu uspešnic v kategoriji *Intelektualnaja knjiga*.

31. oktobra 2000 - V atriju Vseruske knjižnice tuje literature smo svečano odkrili spomenik našemu znamenitemu rojaku Žigi Herbersteinu, ki je v 16. stoletju odkril Evropi Rusijo in ga mnogi imenujejo ruski Kolumb. Naj omenimo, da je to prvi spomenik Žigi Herbersteinu v svetu. Ob tej priliki smo o Herbersteinu izdali bogato ilustrirano dvojezično knjigo. Knjižnici tuje literature smo podarili miniaturni kipec spomenika Prešerna v Moskvi ter luksuzno izdajo *Krsta pri Savici* v ruščini. Istočasno so slovenske knjige, ki so bile v sklopu jugoslovanske literature, dobile svojo knjižno omaro. Na svečani prireditvi je zbor moskovske Glasbene akademije prisotnim predstavil nekaj del Jacoba Gallusa. Predstavili smo umetniško sliko *Herberstein in njegova življenska pot* in miniaturni kipec Žige Herbersteina. Sredstva za uresničitev tega projekta je prispevalo 60 sponzorjev.

Ob 200-letnici rojstva Franceta Prešerna je v Petrogradu po našem naročilu in z našimi sredstvi izšel prvi bibliografski katalog slovenskih knjig, ki se nahajajo v Slovanskem knjižnem fondu ruske Akademije znanosti - *SLOVENICA 1678-1930*. Znanstveniki so ob evidentiranju našli doslej še nepoznan izvod izdaje *Krsta pri Savici* iz leta 1836 z Prešernovim osebnim posvetilom I.I. Sreznjevskemu, prvemu ruskem slavistu. Odkrita je bila tudi razstava *Slovenska knjiga*.

KLUB TRIGLAV

**St. John's Park
COMMUNITY CLUB**

Med obiskom Sydneya v času OI je Milan Kučan, predsednik RS, med obiskom v slovenski skupnosti odkril prestavljeni spomenik Ivanu Cankarju. Ob spomeniku pa je posadil še drevo. Klub Triglav se je dlje časa ukvarjal z idejo, da bi spomenik prestavili s parkirišča na drugo mesto. Zdaj ima klubsko zemljišče s Cankarjevim doprtnim kipom dosti lepšo podobo. Kip je izdelal kipar Zdenko Kalin iz Slovenije, postavili pa so ga leta 1976. V prisotnosti Milana Kučana ga je odkril takratni predsednik avstralske vlade, laburist Gough Whitlam. Foto: F. A.

Nedelja,
18. februarja od
12.00 ure dalje
PIKNIK
Igrajo *The Masters*

80 - 84 Brisbane Road - St. John's Park
Telefon: (02) 9610 1627 Fax: (02) 9823 2522
E-mail: club@triglav.com.au

ADRIATIC ADVENTURE

Naicenejše in najhitrejšo potovanje do Slovenije z Lauda Air
Organiziramo skupinska potovanja in

Sodelujemo z:

ADRIA
ADRIA AIRWAYS
Malaysia Airline
Qantas
Lauda Air
Lufthansa

in drugimi letalskimi prevozniki

Telefon: (02) 9823 0011 Fax (02) 9823 0022
Shop 12, Edensor Park Plaza
Edensor Park NSW 2176
Email: adriatictours@bigpond.com.au

AEA
V O D U S E K
M E A T S

CANBERRA
Phone: 02 - 6 295 1222

COBRAM
Phone: 03 - 58722115

Slovensko društvo Sydney

Nedelja, 28. januarja - kuhinja odprta od 12.00 ure
Ples
od 14.00 ure igra Alpine Echoes

***

Sobota, 10. februarja ob 19.30
Prešernova proslava
Po kratkem programu igra za ples ansambel The Masters

***

Nedelja, 25. februarja
Pustni ples
Kuhinja odprta od 12.00 ure,
ples od 14.00 ure dalje
igra Alpine Echoes

2-10 Elizabeth Street
Wetherill Park NSW 2164
Telefon (02) 9756 1658 Fax (02) 9756 1447
E-mail: slodsyd@zeta.org.au

Enrolment in Slovenian Language Course

Students may enrol in the course of Slovenian language in Melbourne from the first Saturday of the school year, 5 February 2000, and the following Saturdays. Prospective students may enquire and obtain enrolment details during class time. All classes are held from 9.00 am to 12.20 pm. Students may also enrol during the year.

Slovenian is offered at
Princes Hill Secondary College, Arnold Street
North Carlton, VICTORIA 3054
tel 9416 0641

Students from primary level year 6 to year 12 VCE may enrol. Students who wish to undertake VCE, are required to have completed at least two years of formal study of Slovenian or have sufficient knowledge of the language.

The course cost for students to Year 10 is \$45, for VCE students \$57, for adults \$130.

For enquiries please call tel 9416 0641. If you wish further details about the Slovenian course call

tel 9544 0595 after 7 pm

If you are interested in studying the Slovenian language and culture, we are pleased to provide any information about the study and the advantages of learning Slovenian. It is particularly important to realize that the study of Slovenian will add for the VCE students 5 points to the final tally of VCE scores.

Aleksandra L. Ceferin
Institute for Slovenian Studies of Victoria

Radi se jih spominjamo...

Janko in soproga Pamela
Foto: F.A.

Februarja 2001 bo minilo leto dni odkar je preminul naš zvesti naročnik in dober prijatelj Janko Majnik iz Coome. Neutolažljivi soprogi Pamela: "Dear Pamela, hold on! You have unforgettable memories! Goethe once said: "One ought every day at least to hear a little song, read a good poem, see a fine picture.... we are sending you documentary of you and Janko" Editorial - uredništvo

27. decembra 1999 je umrl dr. Stanislav Frank iz Adelaide. V uredništvu Glasa Slovenije nam manjkajo njegovi nasveti

Februarja bo minilo pet let odkar ni več Jožeta Senčarja, ljubega moža Marije Senčar in nekdanjega predsednika Avstralske slovenske konference Fotografija: Canberra, 1992, Jože na občnem zboru ASK

Iz foto-arhiva Glasa Slovenije

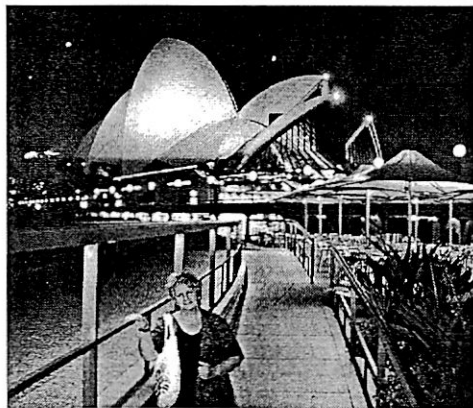

Spodaj: Snowy Mountains - Primary School Berridale - V sklopu SOCOG-ovega olimpijskega projekta so si lahko avstralske šole izbrale po eno sodelujočo državo. Otroci so se tako seznanili s posebnostmi te države, s športniki, katere so tudi prišli pozdraviti v olimpijsko vas. Peter Česnik, Ivan Kobal in Florjan Auser so obiskali šolo v Snežnih gorah in otrokom ter učiteljicam podarili brošure in druga darila iz Slovenije. Na fotografiji Peter z učiteljico

Levo: nekoč odlični šahist, pok.
Charles Hren
Foto: F.A.

Tako pa se je med otroke Berridala pomešal Florjan Auser s kamero...

Sydney - ta večer res ni sijala luna, zato pa je blestela Opera in...
Dragica Bošnjak, novinarka
Dela

L
E
P
I
S
P
O
M
I
N
I

Pod Jalovcem - Ivan Kobal z lanskoletnega obiska slovenskih Alp

Slovensko društvo Sydney - ob proslavitvi 40-letnice pred tremi leti so odprli Prešernov park (na fotografiji z leve pater Valerijan in takratni predsednik Jože Lah)

Ljubljana, Pediatrična klinika: Tone in pok. Ivanka Bulovec sta si pred leti ogledala avlo, kjer stoji plišasta koala Glasa Slovenije

V Slovenskem društvu Sydney so januarja 1998 Katarina Srebotnik in sydneyjska mladina igrali teniški turnir za pokal Glasa Slovenije

Blue Mountains, Mt. Milena, srečanje starih prijateljev: z leve Dušan Lajovic, Ljenko Urbančič in Emil Fretze

Desno: Sydney, 19. septembra 2000
Večer

slovenskega olimpijskega (posnetek iz oddaje TV 31): Stanka Gregorič je povabila v Sydney tudi Alenko in Paula Paddle iz Melbourn (na sliki igrata na violino in violo). Med povabljenimi gledalci sta bila Marija in Emil Grosman iz Newcastla, ki nam pišeta:

Alenka Paddle

Paul Paddle

"Srečanje z olimpijci, med njimi z Mirom Cerarjem in Dawne Fraserjevo nama bo vedno ostalo v najlepšem spominu. Avtoogram Fraserjeve bo ostal za spomin na olimpijske igre Sydney 2000 tudi našim vnukom. Spoštovana Stanka, hvala za povabilo. Marija in Emil"

Slovenska medijska hiša - Glas Slovenije je imela na razstavi "Building blocks", odprti v Verskem in kulturnem središču Merrylands v času olimpijskih iger Sydney 2000, svoj kotiček Foto: Marija Košorok

Za razvedrilo

TOTI LIST

SLOVO OD NOROSTI

Po Prešernu

/škrk/

Dni naših slabša četrtina,
 norosti leta, končno ste minule?
 Rodile ve ste nam težav neskončno,
 še skromne želje so se nam sesule,
 le redko je povsod bilo vse sončno,
 reforme čudne so pogosto rjule;
 norost, ob gospodarski novi zarji,
 občan bridko vzdihuje:
 "Bog me obvarji!"

Čutili zgodaj smo tvoj meč, neznanje!
 Zanosla dokaj strup njegov je umoril:
 smo čuli, da premišljeno dejanje
 je diletant takoj na smrt obsodil,
 s poštenim delom kaj doseči,
 prazne sanje,
 saj le po zvezah ti je dan zazoril.
 Neumnost, nepoštenje,
 gospodarske krize,
 bile pogoste so, kot redke so devize.

Si videl, da kdor bajne vsote vleče,
 rok drugih žulje v lastni žep obrača,
 kak tega, ki s strici nima sreče,
 bi vsak napravil za berača,
 da le denar da ime sloveče,
 da tud' poneveriti se mnogo splača.
 Le zabušante videl si med nami,
 redijo pa se s frazami, ležami.

Te delat, hujše delati napake,
 je žepu luknje strgalo nezdrave;
 reforme jasnost vendar misli take
 iz srca skuša nam spoditi in glave,
 tovarne rentabilne stavi nam na trate,
 za lase standard vleče pod oblake,
 povsod vesele lučice prižiga
 ji up vabljivi, vsem iz stisk nam miga.

Ne zmisli, da nestrokovnost bode
 odnesla to, kar želje so stvarile,
 naj ne pozabi vse storjene škode
 in ran, ki se še niso zacelile;
 dokler, da z umom
 treba je polniti sode,
 zuče nas skoraj ekonomske sile.
 Ta čas, norost, ob tvoji temni zarji
 vzdihujemo, pred tabo:
Bog nas varji!

In memoriam

Najbolj nori noči pogosto sledi še
 bolj noro leto.

***
 Pred nami je tisočletje umetne
 inteligence. Očitno bodo le stroji
 lahko preživeli v onesnaženem
 okolju.

***
 Ob prehodu v novo leto se je treba
 veseliti. Ob prehodu v novo
 tisočletje bi morali jokati, saj nam
 je zadnje.

Fajferizmi

Kar bode v oči, slepi
 pogled.

***

Imamo se radi, ker
 skupaj gledamo TV.

***

Bližina prinaša mnoge
 razdalje.

***

Tisti, ki prvo polovico
 življenja preživi kot
 obesek, bo drugo kot
 privesek.

***

Skrite želje so kot
 nenaseljeni domovi.

***

Srečni so tisti, katerih
 upanje je mlajše od
 njih.

ISKRICA

*Gregor Tomc, sociolog:
 Temeljni načeli življenja na
 zemlji nista ljubezen in so-
 delovanje, ampak
 boj in tekmovanje.
 S tem se moramo
 sprijazniti.*

Smeh

Silvestrovo pa tako

Gost, ki po telefonu naroča
 mizo v restavraciji, vpraša:
 "Ali imate v restavraciji tudi
 televizijo?"
 "Ne, vendar se pri nas vsakega
 večera mladeniči zares
 stepejo," odgovori lastnik
 restavracije.

Trije starejši gospodje se
 pogovarjajo v parku.
 "Ali vesta, da je kralj Salamon
 imel 500 žena?"
 "Kaj poveš! Rad bi vedel, s
 čim jih je hranil."
 "Jaz pa bi rad vedel, s čim se je
 on hranil," reče tretji.

Jezni gost pokliče nataklarja:
 "In vi pravite temu ožganemu
 mesu in kostem pečeni
 piščanec?" zavpije. "Saj človek
 bi počil od smeha!"
 "Prosim vas, kar smejte se!
 Drugi gosti so nam razbili
 krožnik!"

Gost protestira: "Natakar, kdo
 je vmešal meso v te polpete?"
 "Ne vem," odgovori nataklar.
 "Verjetno kuhar."
 "A kdo ga je vzel ven?"
 zajedljivo vpraša gost.

V dragoceno opremljeni, elitni in
 dragi restavraciji mladenič
 najprej prebere jedilnik in cene,
 nato se obrne k dekletu in
 vpraša: "Kaj pa naj danes
 naročiva, moja draga
 debeluhinja?"

Gost ves iz sebe zakriči:
 "Natakar, v moji juhi je muha!"
 "Prištedite živce za prikuho,"
 svetuje nataklar.

Osupli gost reče: "Natakar, v
 moji solati je v črvl!"
 "Ne omenjajte tega na blagajni!"
 "Zakaj pa ne?"
 "Zato, ker vam ga bodo
 vračunal," odgovori nataklar.

Gost zavpije: "Natakar, v rižoti
 je žebelj!"
 "Ali hočete še kladivo?" vpraša
 nataklar. "Mi nismo nobena
 mizarska delavnica, temveč
 ugleden turistični lokal!"

Gost protestira: "V tej fižolovi
 omaki ni več kot troje fižolov!"
 "Oprostite, najbrž se je kuhar
 zmotil. Takoj vam prenesem še
 četrtega."

In še to

V Ljubljani seminar slovenskega jezika za učiteljice

Na seminarju tudi Draga Gelt in Lidija Lapuh iz Melbourn in kar 20 učiteljic iz Argentine

LJUBLJANA/DELO, DRAGICA BOŠNJAČ - Seminar pripravljajo strokovni sodelavci dveh ministrstev, za šolstvo in šport in zunanje zadeve, Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, Zavoda za šolstvo in šport ter Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Filozofski fakulteti v Ljubljani. Kot že lani, bo od skupaj 23 udeležencev, tudi letos sodelovalo največ učiteljic in učiteljev slovenskega jezika z južnoameriške podceline, predvsem iz Buenos Airesa, kjer so, kot je znano, največje in tradicionalno dobro organizirane slovenske skupnosti s še vedno dobro organizirani domovi, slovenskimi šolami in drugimi oblikami ohranjanja slovenstva. Podobno, čeprav v manjši meri so v Argentini organizirane slovenske etnične skupnosti v Mendoza, Bariloachah in Rosariu, zato so se prijavi na strokovno izpopolnjevanje tudi učiteljice in učitelji iz omenjenih krajev, iz Montevidea v sosednjem Urugvaju pa prihaja eden udeležencev.

Iz Avstralije, kjer so se Slovenci včasih lahko ponašali s slovenskim lektoratom in s slovenskimi maturanti, prihajata tokrat dve slovenski učiteljici; slovenski jezik pa se poleg šol, revij in časopisov, na peti celine poskuša ohranjati tudi z nekaterimi dodatnimi ponudbami prek interneta in, na primer v Sydneyju, z novimi slovenskimi oddajami TV31. Tako se bodo v slabih dveh tednih med drugim tudi z delavnicami na terenu seznanjali z elementi slovenske in drugih kultur, z bogastvom slovenskega izročila, seznanili se bodo z arhivskim delom, obiskali (in soustvarjali) bodo gledališke predstave, se ob strokovni pomoči usposabljali za izbor besedil, pesmi in njihovo primernost za načrtovano učenje slovenskega jezika kot drugega/tujega jezika v tujini - prek petja v zboru. Poleg tega bodo imeli različne praktične hospitacije na različnih stopnjah v slovenskih vrtcih in šolah, srečali se bodo s slovenskimi publicisti, se seznanili s strokovnim delom v slovenskem zamejstvu v Trstu in na nekaterih drugih inštitucijah.

Pred izidom

Avstralija je zaradi boleznih norih krav iz samopostrežnih trgovin umaknila evropske goveje konzerve, jušne kocke, juhe in drugo hrano - tudi slovensko

SYDNEY, MELBOURNE /THE SUNDAY TELEGRAPH/ - V noči s sobote na nedeljo, 6. in 7. januarja 2001, so v avstralskih samopostrežnih in delicatesnih trgovinah delali s polno paro. S policijo so umaknili evropske konzerve, kot so na primer goveji golaž, juhe, goveje jušne kocke, paštete, salame, mesni narezki, kuhane testenine v omaki in drugo. Avstralska zvezna vlada je izdala začasno prepoved uvoza prehranbenih govejih izdelkov iz Avstrije, Belgije, Hrvaške, Danske, Francije, Nemčije, Madžarske, Italije, Makedonije, Nizozemske, Poljske, Portugalske, Rusije in seveda iz Slovenije - skupaj iz trideset držav. Razlog za preplah je bolezen norih krav (BSE), ki pri človeku povzroča Creutzfeldt-Jakobovo bolezen, o kateri smo poročali že v prejšnji številki Glasa Slovenije. Vsi avstralski časopisi so v nedeljo prepovedani hrani iz Evrope namenili veliko prostora. Kako bo zadeva prizadela izvozne evropske države, bo pokazala prihodnost, vsekakor pa bo prepoved močno čutila Slovenija. Ne bo dolgo, ko bo Avstralija s policijo umaknila tudi čokolado in druge slaščice iz Belgije, Anglije, Francije, Danske, Švice, Italije, Nemčije, Avstrije ...

Izšla nova številka Biltena Olimpijskega komiteja Slovenije

/GLAS SLOVENIJE/ - Bilten št. 30 je vsekakor posvečen športnim in drugim dogajanjem olimpijskih iger Sydney 2000. Posebej nas je razveselilo, da smo v njem večkrat omenjeni tudi avstralski Slovenci. Ena stran pa je posvečena prvi strani naše *Paraolimpijske priloge*, katere sponzor je bilo Slovensko društvo Sydney.

Mali oglasi

Glasu Slovenije
Vesele Božične praznike in srečno novo leto
Oktet Lesna
Slovenj Gradec

Uredništvu Glasa Slovenije
Vesele božične praznike in srečno ter uspešno novo leto vam želi

Janez Komljanec
Župan Slovenj Gradca
MESTA GLASNIKA MIRU

Lep pozdrav iz Slovenije!
Nekje v Perthu ali okolici tega mesta živi moj bratranec Lončar Marjan, sin Rozalije Lončar, ki živi v Melbourneu. Če mojega bratranca mogoče poznate, bi vas prosil, če je mogoče, da pošljete njegov naslov uredništvu G.S.
Lepo pozdravljeni
Recnik Lojze, Vrhnika

ČESTITKA

Dragi Idi Jež kličejo vsi njeni prijatelji in znanci vse najboljše ob njeni 80-letnici.
Naj bo zdrava in srečna!

Iščemo dober dom za muco

Mala, lepa in koketna belkasta muca, ki "razume" bolj slovensko kot angleško išče topel domek pri slovenski družini.

Muca je deseksirana in "house trained", navajena je biti v stanovanju
Za vse informacije telefon
(02) 95441813

Za boljše zdravje:
Draga naša **Ivanka Cirej**, ostanite med nami še dolgo, dolgo vrsto let.
Uredništvo in vsi vaši prijatelji

Spoštovano uredništvo!
Izvedela sem, da ste objavili moje pismo v vašem časopisu. Dodatni podatki... gospod Zvezdan Žigante naj bi živel v Melbourneu. Imel naj bi sina Zlatka, ki naj bi umrl v oboroženem ropu, kjer je bil zaposlen kot varnostnik. Zvezdan bi bil lahko preimenovan tudi v Steljo - poitaljančeno, priimek pa bi lahko spremenil v Gigante. Rojen je bil 1929. leta.
Rajčević Ivančič Jasna

Na zdravje!

/nadaljevanje/

Kako preživeti in uspeti v 21. stoletju

SYDNEY /MARIJA SENČAR/ - V interesu vsakega dobrega zdravnika je, da nas ozdravi. Taki, ki pri vsakem bolnikovem obisku predpisujejo samo zdravilo za zdravlilo, od teh je bolje, da bežimo in se več ne vrnemo, pa če so nam še tako simpatični in jih imamo po svoje zelo radi.

V publikacijah kot *New England Journal of Medicine* ali pa *Journal of American Medical Association* vedno bolj opažamo, da razgledani zdravniki, zdravniki - specialisti, znanstveniki na medicinskem področju itd., priznavajo svojo nemoč in so mnogi proti masovnim rentgenskim posnetkom za zgodnjo ugotovitev ravnih vrst raka. Po mnenju mnogih, je naše telo za velikokrat nepotrebne rentgena (X-ray-a) še bolj izpostavljeno riziku nastanka oziroma razvitja raka. Mnogi so tudi proti programskemu cepljenju otrok. Vse te trditve, podkrepljene z dokazi, so zastrašujoče, čeprav niso nič novega.

Primer: rak. Že desetletja se razni specialisti za rakasta obolenja borijo proti ustanovam kot so: *United States Food and Drug Administration (FDA)*, ki podpirajo predvsem farmacevtske kompanije. Zakaj? **Zato, ker rak je ozdravljiv!** Trdijo, da ne samo, da ga lahko preprečimo, temveč ga lahko tudi ozdravimo. **Dr. Virginia Livingston** je že leta 1947 izolirala mikrob-bakterijo, ki povzroča raka. Naša prehrana oziroma kombinacija jedil, ki jih zaužijemo, nas lahko reši pred rakastimi obolenji, problemi z jetri, sladkorno boleznijo, previsokim slabim holesteronom, previsokim krvnim pritiskom, obolenjem srca in ožilja, artritisom, neprestano utrujenostjo, obolenjem oči itd. Alzheimerjeva bolezen, multiskleroza ...so povezane s starimi zobnimi plombami, katerih vsaka vsebuje 50% srebra, ki je bolj toksičen kot svinec. Posebno pri starejših ljudeh, zobozdravniki tako radi zamenjujejo stare srebrne plombe z novimi srebrnimi, kajti tako so bili naučeni in lažje je delati z njimi. Ve pa se tudi, da srebro iz zoba gre naprej v pljuča, drobovje, jetra, ledvica, možgane, otroke nedonošenčke, v materino mleko in nam celo uničuje odporni sistem našega telesa.

In še to: zobozdravniki in njihovo osebje imajo zaradi izpostavitve srebru in delu z njim, dvakrat več možganskih tumorjev, več obolenj srca, pljuč, ledvic; profesionalke ženskega spola v tem poklicu pa tri in pol krat večjo možnost neplodnosti oziroma splavov. Izredno važno je tudi, kako zobozdravnik odstrani stare srebrne plombe in jih zamenja z novimi - belimi, da pri tem vsa stara vsebina bolnik ne pogoltna in gre tako direktno po vsem telesu. */Nadaljevanje sledi/*

Morda niste vedeli da...

- morajo vozniki v Sloveniji imeti obvezno in vedno prižgane avtomobilske luči
- je omejitev hitrosti v naseljih 50 km, na ostalih cestah 90 km, na avtocestah pa 130 km
- je dovoljen alkohol v krvi 0,5 promila
- da stane liter super bencina 166,20 tolarja; dizel 157,50 tolarja

ZAHVALA
Zahvaljujemo se našim novim sponzorjem (in seveda podjetju **Rosewood Homes**) za zaupanje in podporo **Glasu Slovenije**

Glas Slovenije - sponzorji:
The Voice of Slovenia - Sponsors:

Telefon: (02) 9629 5922

Telefon: (03) 587 22115

Telefon: (07) 3290 0879

Telefon: 0414 275657

Po avstralskem kontinentu, v Tasmanijo, Argentino, ZDA, Kanao, Švico, Avstrijo, Italijo, Švedsko, na Japonsko in v Slovenijo /Arround Australia, Argentina, USA, Canada, Switzerland, Austria, Italy, Sweden, Japan and Slovenia/